

**BÜTÜN
ÜLKELERİN
İŞÇİLERİ
BİRLESİN!**

Kitle

haftalık sosyalist gazete

PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKAR FİYATI : 750 KURUŞ YIL: 5 23 Ekim 1978

SAYI : 232

KARŞI-DEVİRİM YENİ TERTİPLER PEŞİNDE

tarafından bağışlanmıştır
TÜSTAV

● «Devrimci Maden-İş»
Provokasyonu ve:
CHP Kuyrukçuluğunun
Hazin Sonu

● İhanetin
Washington
Durağı

● Kamboçya Dramı

● İRAN'da MÜCADELE SÜRÜYOR

● «MC'cilerin Hişminden Kurtulmak İçin
Sosyal Demokrasiye Sığınan Yığınlar
Yeni Alternatifler Arıyor.»

TSİP Ankara İl Örgütünün Katliamları Protesto Toplantıları Başladı

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Ankara il örgütünün il sınırları içinde düzenlediği «Faşist Saldırıları ve Katliamları Protesto ve Parti Politikasını Tanıtma» toplantılarının ilki Ankara'da, emekçilerin yoğun olduğu Boğaziçi mahallesinde yapıldı. Mahalle halkının geniş ölçüde katıldığı toplantı TSİP Çankaya İlçe Örgütü Başkanı Mehmet Yazırlı'nın konuşmasıyla açıldı.

Mehmet Yazırlı konuşmasında kapitalizmin, emekçi halkımızın yaşam koşullarını giderek kötüleştirdiğini belirterek, emekçiler için gerçek kurtuluşun sosyalizmle mümkün olduğunu anlattı ve halk güçleri üzerinde gittikçe artırılan faşist terör ve katliamların önüne ancak tüm ilerici demokrat güçlerin ortak çabalarıyla geçilebileceğine dikkatleri çekti.

Daha sonra söz alan mahalle halkından Ramazan Gürsoy şunları söyledi:

«Bugün ülkemizde faşist ve gerici güçler, halk yığınları arasında mezhep çatışmalarını bilinçli olarak körüklüyorlar. Bunun en somut örneğini bizzat bizler mahallemizde yaşamaktayız. Bu çabaların üstesinden ise ilerici-demokrat ve sosyalistlerin birlikte mücadelesi gelecektir. Bu mücadelede, faşizm teh-

likesine karşı verilen mücadelede Türkiye Sosyalist İşçi Partisi dimdik ayakta durmaktadır.»

Toplantıda bir konuşma yapan Sosyalist Gençler Birliği (SGB) yöneticilerinden H. M. Yalçın, gençliğin burjuvazi tarafından en gaddar yöntemlerle ezilen ve istismar edilen toplum kesimlerinden olduğunu belirtti ve sömürüye karşı Sosyalist Gençler Birliği'nin genç çırak ve kalfaların çıkarlarını savunduğunu, bu mücadelelerinin, emekçi halk güçlerinin faşist zorbalığa ve komplolara karşı verdiği mücadeleyle sıkı bağlar içinde bulunduğunu belirtti.

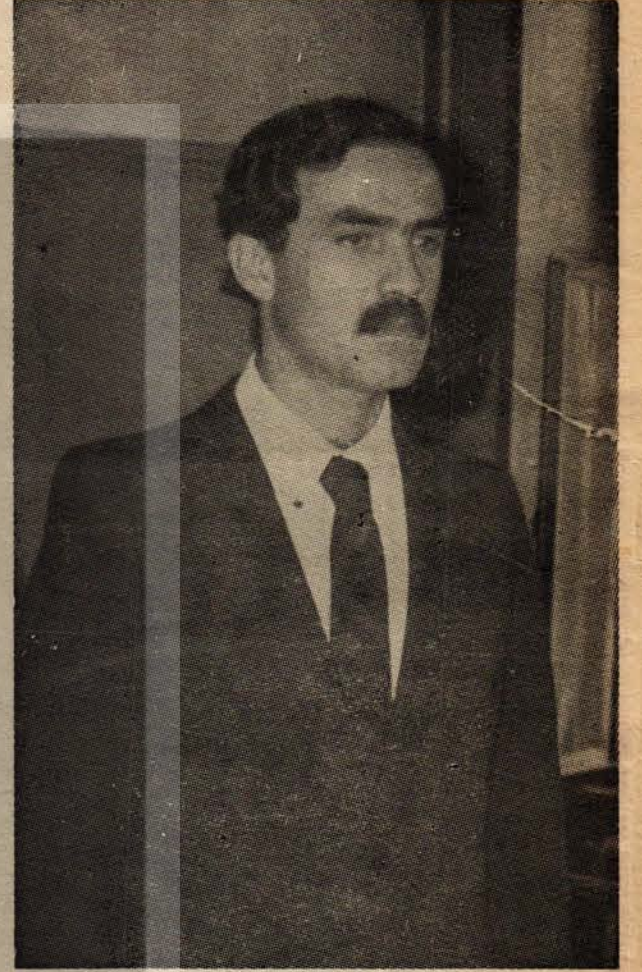
Toplantının son konuşmasını yapan Boğaziçi Halkevi Başkanı Binali Keleş, mahalle halkının çözüm bekleyen sorunları üzerinde durdu, ve emekçiler üzerinde estirilen faşist teröre Boğaziçi halkının, Halkevinin çatısı altında toplanarak karşı koyduğunu ve tüm anti-faşistlerin bu mücadeleye katılmasının zorunlu olduğunu dile getirdi.

Ayrıca Mahalle Muhtarı İbrahim Tofani toplantıya bir iyi dilek mesajı göndermiştir.

İl yöneticileri, benzeri toplantıların önümüzdeki günlerde devam edeceğini açıkladılar.

Etraflarındaki halkın her geçen gün daralması faşistlerin en akıl almaz tertiplere başvurması sonucunu vermektedir. Dikkatleri kendi üzerlerinden uzaklaştırmak isteyen faşistlerin Prof. B. Karafakioğlu'nu öldürmeleri bunun en yeni örneğidir.

Ancak hâlâ daha faşizmin kaynakları üzerine doğrudan harekete geçilmemiş olması halkımızı endişelendirmektedir. Çünkü bu yapılmadıkça cinayetlerin ardı arkası gelmeyeceği kanısı iyice yaygınlaşmıştır. Faşizmin hunharlığından nefret eden kin ve hınç dolu kitleler MHP'nin ve yan kuruluşlarının gün geçirmeksizin kapatılmasını, elebaşların adaletin önüne çıkartılmasını istemektedir.

ler. Ve bu yola başvurmayan Hükümet'in tutumunu onaylamamaktadırlar.

Bu durumda yapılması gereken nedir?

Yığınların taleplerini en etkin bir şekilde dile getirmeleri ve Hükümet'i ciddi ve tutarlı olmaya zorlamaları lazımdır. Bunun için de her türlü demokratik ve Anayasal hak kullanılmalı, bir yandan kitlelerin faşizme geçit vermemeye kararlı oldukları çarpıcı bir şekilde gösterilirken, bir yandan da Hükümet faşist mihrakların üstüne gitmeye zorlanmalıdır. DİSK'in, TÖB-DER'in diğer demokratik kuruluşların yürütecekleri, partiler dahil demokrasi saflarında yer alan tüm kuruluşların, herkesin şevkle katılacağı böyle bir çalışma, hem Hükümet'i ciddiyete çağırarak, hem de sağlayacağı destekle onu alınacak tedbirlerde daha cesur olmaya zorlayacaktır. Faşist zorbalığın önünün alınmasının, faşizme geçit verilmemesinin bundan başka yolu yoktur.»

TSİP Sakarya İl Kongresi Yapıldı

«Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin Sakarya İl Kongresi'nde konuşan Genel Başkan Ahmet Kaçmaz, faşist saldırganlığın MHP'den kaynaklandığının artık en yetkili

ağızlardan da ilan edildiğini belirterek, özetle şunları söylemiştir:

«Faşist saldırganlığın kaynağının MHP olduğu en yetkili kişi tarafından adı anılmasa da açıkça kamuoyuna ilan edilmiştir. Başbakan ordunun yönetime elkoymasını isteyenlerle saldırıları tertipleyenlerin aynı merkezler olduğunu söylemiştir. Ordunun yönetime el koymasını resmen talep eden MHP'dir. Bu talebiyle açıkça Anayasa suçu işleyen MHP, zaten uzunca zamandan beri tertiplenen katliamların planlayıcısı ve sistemli uygulayıcısı olarak devamlı insanlık suçu işlemektedir. Tüm dünya halklarının lanetlediği Hitlirciliğin Türkiye şubesi faşistlerin gerçek yüzü olanca çıplaklığıyla meydana çıkmış ve suçluluğun telaşı içine düşen faşistler azgınlığı son haddine vardırımlardır.

Karanlık Güçler Yeni Planlar ve Tertipler Peşinde

Faşist saldırı ve provokasyonlar zincirine, geçen hafta bir yenisi eklendi ve İstanbul Teknik Üniversitesi Elektrik Fakültesi Dekanı, eski rektörlerden Prof. Karafakioğlu öldürüldü.

Bu cinayet de karanlık güçlerin çok yönlü oyunlarından birisidir. Faşist cinayet şebekeleri ve onların ardındaki kurmaylar Orhan Yavuz gibi, Bedrettin Cömert gibi, Server Tanitli, Doğan Öz gibi devrimci ve ilerici kimlikleriyle tanınmış bilim ya da yargı adamlarına kasetmenin yanı sıra bu kez solcu olmayan bir öğretim üyesini seçmişlerdir. Bazı gazeteler genellikle Karafakioğlu'nun sol ve sağ arasında «tarafsız ve uzlaştırıcı» bir konum aldığını, örneğin TRT Yönetim Kurulunda MC'nin adamı Şaban Karataş'ın görevden alınması konusunda çekimser oy kullandığını yazmaktadırlar. (Milliyet, 21.10.1978)

Karafakioğlu'nun politikayla yakından ilgili olmadığı, bununla birlikte sol'dan çok sağa yakın bulunduğu, söz konusu «tarafsızlığın» sağa dönük bir «tarafsızlık» olduğu söylenebilir ve eğilimi liberal bir sağ olarak nitelenebilirdi.

Böylece faşist çeteler ve diğer karanlık güçler böyle bir öğretim üyesini katletmekle, halkın faşist saldırılara karşı giderek büyüyen tepkileri önünde kargaşa ve bulanıklık yaratmak amacını gütmüşlerdir. Ama bu defaki hedefin Karafakioğlu seçilmesi onun politik eğilimiyle ilgili değildir. Faşist namlular sağda, solda ortada, herkese karşı ölüm kasmaktadır. Zaten faşistlerin de saldırı taktiğinin asıl önemli noktası buradadır.

Bu cinayetin de faşistler tarafından işlendiğine işaret eden kuvvetli belirtiler vardır. Bu belirtilerden birtanesi canilerin kullandığı arabanın Küçük Çekmece'de çalınmış olmasıdır. İstanbul'daki bölgelerin ve semtlerin politik özelliklerini yakından bilenler, Küçük Çekmece'de faşistlerin hayli yoğun olduğunu, bu semtin faşist zorbalar tarafından adeta işgal edildiğini, faşistlerin uzun süredir K. Çekmece'de terör estirdiklerini de çok iyi bilirler. K. Çekmece'nin bir faşist yatağı olması ve arabanın buradan çalınması katiller hakkında önemli ipuçlarından birisidir.

Öte yandan, Bedri Karafakioğlu'nun eşi, on gün önce üç ülkücünün eve gelerek Dekan'la görüşüğünü ve ondan «can güvenliği» bahanesiyle sınavları ertelemesini istedikleri, fakat bu isteklerinin kabul edilmediğini söylemiştir.

Faşist saldırganlar ve onları yöneten karanlık odaklar, bu cinayete aynı zamanda saldırıları bir dekana kadar tırmandırarak «anarşi artıyor» yaygarasına yardımcı olmak istemişlerdir.

Faşistler tedirginliği arttıracak ve anti-demokratik yönetim formüllerini gündeme getirecek, böylece faşist bir diktatörlüğün zeminini hazırlayacak her türlü insanlık düşmanı eyleme başvurmuşlardır. Örneğin geçenlerde Sirkeci ve Sultanahmet'de, Kadıköy İGD'de meydana gelen büyük infilakların azılı bir faşist tarafından planlandığı, yakayı ele veren bir ülküdaşı tarafından itiraf edilmiştir. Dahası da, komondonun üzerinde fotoğraflı 200 kadar kişi hakkında bilgi ile, bazı TÖB-DER, CHP bürolarının esrarlı krokileri bulundu.

Faşist saldırı ve cinayet çetelerinin kanlı terörünün amacını her geçen gün daha geniş halk kesimleri, daha iyi kavramaktadırlar. Nitekim Karafakioğlu'nun öldürülmesi ile ilgili olarak yayınlanan MHP demecinde, hükümetin düşürülmesi ve sıkıyönetim getirilmesi istenmiştir.

Şiddet olaylarının ana kaynağı belli olmuştur. Faşist milliyetçi hareket üstüste ortaya çıkan inkâr edilmez kanıtlarla saldırı ve cinayetlerden suçludur. Yakalanan fa-

şistler ve onların itirafları, MHP binalarında ele geçen silahlar, MHP Zeytinburnu ilçe başkanının oğlunu öldüren kişinin suçüstü yakalanması ve katilin bir ülkücü olması, otobüs işgal edip adam kaçıran cinayet işleyenlerin keza faşist olduğunun kanıtlanması, gene bombalama uzmanı bir ülkücünün yakalanarak, önemli bombalama olaylarının faileri olarak kendi ülküdaşlarının isimlerini vermele-ri... bütün bunlar artık iyice ortaya çıkmış ve fazla politize olmamış kitleler tarafından da öğrenilmiştir.

Sosyalistler ve tüm ilerici, demokratik güçler, başından beri yaratılmak istenen «sağ-sol çatışması» imajının yanlış olduğunu söylemişler ve sözkonusu olan şeyin faşist saldırılar olduğunu belirtmişlerdir. Devrimci demokratik güçler şiddet olaylarının faşist milliyetçi hareketten, onların ağababası CIA'dan ve diğer karanlık mihraklardan kaynaklandığını belirtmişlerdir. Son zamanlarda ortaya çıkan kanıtlar ve itiraflar, devrimci ve ilerici güçlerin yıllarca önce koyduğu bu teşhisin ne denli doğru olduğunu en geniş kitlelere kanıtlamıştır.

Herkesin gözleri önüne serilen bu gerçekler o denli belirgin bir hâl almıştır ki, sosyal demokrasi de saldırganların faşist kimliklerini belirtmek ve faşist milliyetçi hareketi suçlamak zorunda kalmıştır.

Buna rağmen, sosyal demokrasinin faşizme karşı hâlâ da etkili bir mücadele verdiğini iddia etmek yanlıştır. Çünkü salt bu yıl içinde yüzlerce ve yüzlerce faşist cinayet işlenmiştir, binlerce faşist saldırı olayı meydana gelmiştir. Buna karşılık bu cürümlerin faillerinin pek azı yakalanabilmiştir.

Başbakan son zamanlarda verdiği demeçlerde «bu kanlı sayfanın da kapanmak üzere olduğunu» söylemiştir. Sayın Ecevit'in sözlerine gerçekten inanmak isterdik. Dilerdik ki faşist saldırganlığın ve bütün şiddet olaylarının önü alınsın ve bu kanlı sayfa kapansın. Ama toplumsal olayları bilimsel açıdan inceleyenler, faşizmin sınıfsal temellerini bilenler, ülkemizdeki faşist hareketin dış ve iç odakları hakkında fikir sahibi olanlar yani sosyalistler, Başbakan gibi hayalci değildirler. Sosyalistler yıllardır sosyal demokrasiyi faşizme karşı tutumundan ötürü eleştirmişlerdir. Sosyal demokrat liderlerin faşizmi «bir avuç maceracının dikta özlümleri» gibi görüp göstermesini daima eleştirmiş olan sosyalistler, CHP iktidara geldikten sonra onun faşizme verdiği ödünlerin, sosyal demokrat iktidar için de ateşten bir gömlek yaratacağını belirtmişlerdir.

Olayların gelişimi sosyalistlerin tesbit ve teşhislerinin isabet derecesini birkez daha göstermiştir. Daha önce de belirttiğimiz gibi, büyük kentlerin üzerinde helikopter uçurmakla, sokaklara mavi berelileri çıkarmakla ya da arabaları durdurup arama yapmakla faşizmin üzerine yürünemez. Veya üçbeş faşist katilin yakalanmış olması faşizmi geriletmez. Sosyal demokrasi, hâlâ da faşizmi «birkaç maceraperest işi» olarak gördüğünden, ahtapotun kollarının uçlarını kesmekte, canvarın gövdesine saldırmamakta, hatta kollarıyla bile boğuşmamaktadır.

CHP'nin demokratik ve yasal görevi, elindeki verilere, olanaklara ve yetkilere dayanarak faşizmin gizli açık tüm ana odaklarının üzerine yürümektir. Bu yapılmadan, «artık kanlı sayfanın kapanmakta olduğundan» sözedilemez. Tersine karanlık güçler çok yönlü komplolarını tezgahlamak, yeni yeni cinayetler işlemek, toplumda bulanıklık ve kargaşa yaratmak için zaman ve olanak bulmuş olurlar. İşte bir üniversite dekanının öldürülmesi, Başbakan'ın bir hafta önceki sözlerini tekzip eden başlı başına önemli bir olaydır. Hem de en sinsice faşist planların bir parçasını oluşturan bir olaydır.

«Devrimci Maden-İş» Provokasyonu ve :

CHP Kuyrukçuluğunun Hazin Sonu

Sosyal demokrat politik merkezin DİSK'e yönelik planlarının kendi iktidarına karşı bir «pürüz» olarak gördüğü DİSK'i CHP karşısında uyumlu ve uysal bir konuma getirmek yönünde olduğu her olayda birkez daha ortaya çıkmaktadır.

Sosyal demokrat merkez, nasıl ki TÖB-DER'i evcilleştirmek ve onu Milli Eğitim Bakanlığına bağlı bir organizma haline dönüştürmek, bürokratik mekanizmaya paralel bir sözde TÖB-DER yaratmak için çaba gösterdiyse, aynı şeyi çok yönlü kombinezonlarla DİSK içinde de tezgahlamaktadır.

Sosyal demokrat politik merkezin TÖB-DER'i ehlileştirmek için çevirdiği dolaplar ve başvurduğu yollar daha önce KİTLE sayfalarında uzun uzun anlatıldı.

Gene sosyal demokrasinin DİSK üzerindeki oyunları da bir bir KİTLE'de teşhir edildi.

Geçen hafta dikkatimizi çeken bir olay, gerek sosyal demokrasinin DİSK üzerindeki politikasının ne denli sinsice olduğunu göstermesi bakımından, gerekse yıllar yılı DİSK içinde CHP kuyrukçusu siyaset izleyen ve son Ören toplantısında da CHP'nin oyunlarına bir kez daha yardımcı olan T. ilerlemeci Maden İş yöneticilerinin oportünist siyasetlerinin açmazını göstermesi açısından çarpıcı ve aynı derece ibret verici bir örnektir.

«DEVİRİMCİ MADEN İŞ» PROVOKASYONU VE CHP

Bilindiği gibi geçen yıl Erdemir'de «Devrimci Maden İş» isimli bir provokasyon tezgahlanmıştı. Maden İş yöneticilerinin çeşitli grupçu ve olumsuz tutumlarından yararlanan birtakım bozguncu unsurlar ve o zamanki şube başkanı Şükrü Özbayrak, CHP

ile bir ortak komploya girerek bir şike grevi başlatmışlar, iki gün içinde Ecevit'le görüşerek toplu sözleşme imzalamışlar, arkasından da sendikadan ayrılıp «Devrimci Maden İş» isimli bir bozguncu sendika kurmuşlardı.

Bu provokasyon karşısında Ereğli'deki TSİP'liler ve işçiler sendikaya sahip çıkarak, bozguncu çevrelerin ve sosyal demokrasinin oyununu boşa çıkardılar. Bozguncu sendikaya geçen isimleri tekrar Maden İş sendikasına geri döndürdüler, ve bölücü, karanlık D. Maden İş sendikasını tecrit ettiler.

Böylece, sosyal demokrasi de geri adım atmak zorunda kaldı ve Şükrü Özbayrak ile bizzat görüşmüş olan Ecevit, yeniden Maden İş'i tanımak zorunda kaldı.

Sosyalist işçilerin bilinçli ve uyanık davranışları ve çabaları sonucunda, Erdemir'de toplu sözleşme yetkisini tekrar Maden İş kazandı ve toplu sözleşmeyi imzaladı.

Burada sosyal demokrasinin izlediği ikili politika da böylece iflas etmiş oldu.

Daha sonra, Maocuların «D. Maden İş'e» sızdıkları ve sendikayı maoculaştırdıkları görüldü.

Son zamanlarda Maocuların ve bozguncu D. Maden İş sendikasının İstanbul'da çalışmalar yaptığı ve Maden İş tabanındaki hoşnutsuzlukları istismar ederek kendi lehine kullanmaya çalıştığı dikkatleri çekiyordu. Karşı-devrimci Aydınlik gazetesi Maden İş tabanındaki huzursuzlukları gerici amaçlar lehine kullanmak için ısrarlı bir yayın faaliyeti sürdürüyordu.

T. ilerlemeci Maden İş yöneticilerinin grupçu tutumlarının sendika tabanında birçok olumsuzluğa yol açtığı bilinmektedir. Bu yanlış politika Maocuların ve diğer boz-

guncu unsurların tabanda Maden İş ve DİSK düşmanı bölücü gayretler sürdürmesini kolaylaştırmaktadır.

İşçi sınıfı sosyalistleri, Maden İş'deki bu huzursuzluğun DİSK bünyesi içinde çözüme kavuşturulmasını, ve gösterilecek tüm çabalarda, gerek Maden İş'in, gerekse DİSK'in bütünlüğünün korunmasını esas kabul etmişlerdir. Gene işçi sınıfı sosyalistleri Erdemir'deki provokasyonun tezgahlanmasında Maden İş yöneticilerinin grupçu tutumunun kolaylaştırıcı bir rol oynadığını, ancak TSİP'li ve TİP'li işçilerin sahip çıkmasıyla Ereğli'de Maden İş'in bu çıkmazdan kurtarıldığını ve Maocularla diğer bozguncuların bu sayede tecrit edildiğini yazmışlardır.

Maden İş'deki işçi sınıfı sosyalistleri, T. ilerlemeci genel merkeze muhalefet ederlerken, bunun biricik yolunun sendikaya sahip çıkmak olduğunu Erdemir'de kanıtlamışlar ve bu tutumun seçkin bir örneğini vermişlerdir.

Maden İş'e karşı yönelmiş Maocu-sosyal demokrat karışımı bozguncu «D. Maden İş» girişimine karşı da, işçi sınıfı sosyalistleri Maden İş'e sahip çıkarak mücadele etmekte ve yönetimin tutumunun Maocuların değirmenine su taşıdığını belirtmektedirler.

SOSYAL DEMOKRAT POLİTİK MERKEZİN İKİLİ OYUNU

D. Maden İş adlı bozguncu sendikanın yeni faaliyetleri ve bu yıkıcı çabalarda sosyal demokrasinin yeri bakımından geçen hafta dikkati çeken yeni olay şuydu.

D. Maden İş isimli bozguncu sendika Silahtar'da İstanbul şubesini açtı. Şubenin

GIDA-İŞ KONGRESİ VE YENİ

DİSK'e bağlı Gıda İş'in Olağan Genel Kurulu geçen hafta İstanbul'da yapıldı.

Kongre sonucunda, Gıda-İş'in kıdemli genel başkanı Kemal Nebioğlu ve onun listesi büyük bir oy farkıyla kongreyi kaybetti. Böylelikle Gıda-İş'in gelişiminde yeni bir sayfa açılmış oldu.

Kemal Nebioğlu, bilindiği gibi DİSK'de Kemal Türkler kuşağından gelen bir sendikacıdır. Kendisi Türkiye İşçi Partisi'nde uzun süre yöneticilik yapmış ve 1965-69 yılları arasında Tekirdağ'dan TİP millettekili olarak bir dönem milletvekilliğinde bulunmuştu.

Nebioğlu, TİP içinde çıkan ayrışmadan bu yana siyasal eğilim bakımından Aybar yanlısı olarak bilinir.

Nebioğlu'na karşı yönetime gelen ekip, sendikadaki bir grup CHP'li ile sosyalistlerin

ve ilerlicilerin yaptığı bir ittifaktan oluşmaktadır.

Gıda-İş'in gedikli genel başkanı Kemal Nebioğlu'nun ve ekibinin yönetimi kaybetmesi olumlu bir gelişimdir. Son yıllarda Aybarcılığın politikasına uygun olarak birkısım Maocuların desteğini alan Nebioğlu, her ne kadar bu politikasını DİSK merkez yönetimine empoze edememiş ve DİSK merkezinde etkisiz kalmışsa da, Gıda-İş içinde derebeyliğini Maocuların yardımıyla koruma yoluna girmişti. Ama Maoculukla işbirliği yapmak ne Kemal Nebioğlu'nu, ne de Aybarcı zihniyeti Gıda-İş'de ayakta tutmaya yetmediği gibi, tersine işçi sınıfına zararlı bu politikanın ecelini hızlandırdı.

Yeni seçilen yönetimin heterojen olması ve içinde CHP'nin DİSK'e dönük amaçlarını uygulamak isteyen bazı sendikacıların da bu-

lunması, işbaşına gelen ekibin taşıdığı bir olumsuzluktur. Fakat Gıda-İş'in son yıllarda girdiği süreç bu olumsuzluğu da aşacak niteliktedir.

Bundan sonraki çalışma döneminde Gıda-İş'de en büyük sorumluluk işçi sınıfı sosyalistlerine düşmektedir. Sendikayı sosyal demokrat politik merkezin oyunlarına alet etmemek, buna karşılık gerek sendikanın gerekse DİSK'in birliğini korumak ve güçlendirmek başlıca amaç olmalıdır. İşçi sınıfı devrimcileri işçilerin sendikal birliğini ve işçi sınıfının burjuvaziye karşı bağımsızlığını korumak için mücadeleye ederlerken, aynı zamanda sosyalizm adına kimi çevrelerin güdeceği grupçuluğa karşı da uyanık davranmak zorundadırlar.

Özet olarak Maocular ve işbirlikçileri Gı-

açılış toplantısı hakkında Aydınlık gazetesi şu haberi verdi:

«Devrimci Maden İş sendikasının Silahtar'da kurulan İstanbul şubesinin açılış toplantısında birçok işçinin yanı sıra CHP milletvekilleri ve yöneticileri de katıldı. İstanbul Belediye Başkanı Aytekin Kotil başarı mesajı gönderdi. (...)

Bir toplantı nedeniyle açılış törenine glemeyen İstanbul Belediye Başkanı Aytekin Kotil'in dayanışma mesajını, Belediye Halkla İlişkiler Danışmanı Yaşar Tezcan getirdi. Yaşar Aytekin Kotil'in Silahtar işçilerine selamlarını iletliğini açıkladı. Yaşar Tezcan yaptığı konuşmada, «Bu haklı kavgayı bilinçle yürüttüğünüze inanıyorum. ERDEMİR'deki o şanlı mücadelenin daha şanlısını bugün Demir Döküm'de yarın başka bir fabrikada yapacağınıza inanıyorum» dedi.

Tezcan'dan sonra İstanbul CHP milletvekili Doğan Güneş konuştu. Güneş konuşmasında, «gördük ki Erdemir'de parlayan kıvılcım alev alev tutuşan büyük bir yangın hâlini almış» diye başladı. Güneş konuşmasına devamla «bu uğraşınızda, ben bir CHP milletvekili olarak bütün gücümle, partimle birlikte yanınızda, sizinle olacağım» dedi.

Daha sonra bir konuşma yapan İstanbul CHP milletvekili Cengiz Özyayın, Demir Döküm ve Silahtarın tüm işçilerine Rus uşaklarına karşı mücadelelerinde başarılar diledi.

İstanbul CHP Gençlik Kolları Başkanı Süha Akıncı da toplantıda yaptığı konuşmasına «Devrimci Maden İş sendikasının Silahtar Şubesinin kurulmasını İstanbul Gençlik Kolları olarak sevinçle karşılıyoruz» diyerek başladı. Akıncı konuşmasında daha sonra «Devrimci Maden İş sendikasının kurulması, sendikacılık tarihimizde yeni ufuklar açıyor» dedi. (...)

Bu mesajın okunmasından sonra İstanbul CHP İl Yönetim kurulu üyesi Hilmi Güner söz aldı.

Hilmi Güner Maden İş sendikası yöneticilerinin Brejnev'in talimatına göre hareket ettiğini, sendikanın TKP'nin yayınlarını finanse ettiğini, buna karşılık işçileri aç bıraktığını söyledi. Güner konuşmasına devamla şöyle dedi: «Maden İş Avrupa'nın en geri, en satılmış bir partisinin uşağı haline gelmiştir. Brejnev'in bir telgrafı var. Eğer

diyor TKP hakkındaki yargılamalar son bulmazsa, bizim uyarımız dikkate alınmazsa, yeni önlemler alacağız. Yani Sovyetler Birliği Türk Devletini ve Türk yargısını tehdit edecek kadar ileri gidebilmektedir.» (Aydınlık, 19.10.1978)

Görüldüğü gibi toplantıda CHP adına yapılan konuşmalar, bu partinin nasıl bir komplo içinde bulunduğunu açık seçik ortaya koymaktadır.

CHP temsilcilerinin bu sözleri karşısında söylenecek çok şey vardır. Fakat bu sözleri, özellikle T. İlerlemecilerin dikkatine sunmak gerekir. Çünkü onların yıllardır izledikleri CHP kuyrukçusu politikaların, Ören toplantısında CHP kanadı altına sığınarak DİSK'i bölme çabalarının, TÖB-DER'de sosyal demokrat politik merkezle işbirliğine gitmenin hangi amaçlara yaradığını bu sa- yede daha açıkça görmeleri belki mümkün olabilir.

(Burada geçerken değineceğimiz önemli bir nokta var. Hilmi Güner adlı kişi, hem CHP İstanbul Yönetim Kurulu üyesidir, hem de Belediye İşçi Bürosu Danışmanıdır. Ve gerek CHP'de, gerekse Belediye'de böyle resmi görevlere haiz birisinin, Sovyetler Birliği hakkında uluorta iftiralarda bulunması suçtur. Hilmi Güner adlı kişi, Sovyetler Birliği'nin Türkiye'nin iç işlerine karıştığını söylerken, SSCB Yüksek Sovyet Prezidyumu Başkanı ve SBKP Merkez Komitesi Genel Sekreteri L. İ. Brejnev'in bir telgraf gönderdiğini iddia ederken açıkça yalan söylemiş, Sovyetler Birliği devletine ve onun birinci derecedeki yöneticisine karşı iftirada bulunmuştur. Bu şahıs iktidar partisinin bir yöneticisi olarak ve Belediyenin resmi görevlisi olarak, devletlerarası ilkeleri çiğnemiştir. İktidar Partisi şayet uluslararası ilkelere uyacaksa, adı geçen gazete haberinin doğru olup olmadığını tahkik etmeli ve bu konuda bir açıklama yapmalıdır.

Şayet Hilmi Güner orada sarfettiği sözleri söylemişse, kendisinin görevden alınması gereklidir.)

SOSYAL DEMOKRASİNİN DİSK'E DÖNÜK PLANINI BOZALIM

Sosyal Demokrasinin DİSK içinde giriştiği oyunların niteliğinin karakteristik bir örneğini teşkil etmesi bakımından bazı CHP'

ilerin adigeçen toplantıda söyledikleri sözler ilginçtir. Onlar Erdemir'deki provokasyonu alkışlamakta ve benzeri bozgunculukları teşvik etmektedirler. Bu yeni oyunlara karşı sosyalistler başta, DİSK'ten ve Maden İş'den yana olan her devrimci-ilerici mücadele etmelidirler.

CHP'liler, DİSK'de ve bağlı sendikalar- da yönetime gelmek için mücadele veriyorlar, sendikal demokrasi sınırları içinde kalmak ve DİSK'in ilkelerine bağlı bulunmak şartıyla CHP'li sendikacıların tüzüksel hakkıdır. Ama CHP, bunun dışında da yollar denemektedir. Sosyalistler ve ilericiler arasındaki grplaşmalardan ve grupçuluklardan yararlanarak DİSK'te tırmanmak veya onu zaafa uğratmak için çaba göstermektedir. Ve nihayet D. Maden İş denemesinde olduğu gibi bölücü tutumları desteklemektedir.

Olayın ikinci önemli yanı da, T. ilerlemeci Maden İş yöneticilerinin bitmez tükenmez CHP sevdalarının daha nereye dek süreceğidir. Bilindiği gibi Kemal Türkler, Ağustos ayındaki Ören toplantısında birkez daha CHP'nin kanadı altına sığınmış ve CHP'yi savunmuş, DİSK yönetiminin hükümete karşı çıkmasını eleştirmiştir. Kemal Türkler, bir yıl önce T. ilerlemecilerin «Dört lü Çete» olarak adlandırıp, karanlık güçlerin emrinde diye nitelediği Celal Küçük ile kol kola girerek CHP'nin borazanını çalmış ve CHP'nin DİSK'i bölüp, zayıflatmak çabalarına alet olmuştur.

Ne var ki, aynı CHP, birtakım «sayıllarını» Maden İş ve DİSK düşmanı «D. Maden İş» sendikasının İstanbul kuruluş toplantısına göndermiştir.

Maden İş yöneticileri başta olmak üzere bilumum ilerlemeci'ye CHP'li sayılların sözünü hatırlıyoruz: CHP'li sayıllar, «Gördük ki, Erdemir'de parlayan kıvılcım alev alev tutuşan büyük bir kıvılcım halini almış» demekle, gerçekte açık bir itirafta bulunmaktadır. Biz Maden İş'deki bu kıvılcımın yanına dönüşmesini önlemek için tüm devrimci ve ilerici güçleri işbirliğine çağırıyoruz ve T. ilerlemeci Maden İş yönetiminin bu alevde küçümsenmeyecek bir körük payı olduğunu yeniden hatırlatıyoruz.

BİR DÖNEMİN BAŞLANGICI

da-İş kongresinde ağır bir yenilgi almışlardır. K. Nebioğlu listesine oy veren delegelerin büyük çoğunluğu da Aybarcılığın ve Maoculuğun etkisi altında değildir. Bu delegelerin yeterince bilinçli olmadıkları için statükocu bir anlayışla Kemal Nebioğlu'nu destekledikleri düşünülmüşse adigeçen siyasal eğilimlerin sendika tabanında hiçbir etki sahibi olmadığı kolayca ortaya çıkar.

Bu olumlu gelişimi daha ileri noktalara götürmek ve bu iş kolundaki işçilerin sosyalist kazanımı haline dönüştürmek ise, işçi sınıfı sosyalizminin bu alandaki başlıca sendikal görevidir.

Yeni yönetime, Gıda-İş kolunda önemli görevler düşmektedir. Bilindiği gibi bu işkolunda irili ufaklı 160'dan fazla sendika bulunmaktadır. Büyük çoğunluğu küçük işletme-

lere bölünmüş bulunan gıda işkolundaki işçilerin, çoğu Türkiye'nin dört bir yanında sarı sendikalar tarafından parsellenmiş durumdadırlar.

Son zamanlarda bu kadar çok sendika arasında kayda değer dört sendika bulunmaktaydı. Bunlar DİSK'e bağlı Gıda-İş, konfederasyonlar dışı Besin-İş, Türk-İş'e bağlı Tek Gıda-İş ve gene konfederasyonlar dışı Birleşik Gıda-İş sendikaları idi.

Bu sendikalardan Besin-İş, daha sonra DİSK'e katıldı, Gıda-İş'le birleşti ve Besin-İş'in genel başkanı Demirhan Tuncay, Gıda-İş'e genel sekreter oldu.

Bugün Gıda-İş'in önündeki başlıca görev iş kolunda yaygınlaşmış etkinleşmektir. Rakip sendikalar arasında Birleşik Gıda-İş sendikasının önemli bir gücü yoktur. Diğer sendikacı-

larla birlikte Türkiye İşçi Partisi'ni kuran, fakat daha sonradan ajan olduğu tesbit edilen Ahmet Muşlu'nun başkanlığındaki Birleşik Gıda-İş sendikasına karşı işçi tabanında gösterilecek tutarlı ve inandırıcı sendikal çabalar bu sendikanın kısa zamanda tükenmesi ve ona üye işçilerin DİSK'e bağlı Gıda-İş'e geçmesine yetecektir.

Gıda-İş'le asıl rekabet halindeki sendika, «eski tüfeklerden» olan İbrahim Denizci'er'in başkanlığındaki Tek Gıda-İş'tir. Bu sendikanın tabanında da geniş bir demokratik gelişim bulunmaktadır. Tek Gıda-İş'in tabanında, yöneticiler tarafından DİSK'e bağlı Gıda-İş'e karşı suni düşmanlık yaratma çabalarını boşa çıkarmak için, Tek Gıda-İş üyesi işçiler arasında DİSK propagandasını ve işçilerin

(Devamı 14. Sayfada)

KISA...KISA

RODEZYA

Rodezya'daki ırkçı beyaz azınlık yönetiminin son günleri yaşanıyor. Irkçılığın son temsilcisi Ian Smith emperyalistlerin kapılarında dolaşıp kendisine destek dilenirken ülkesinde iç savaş bütün şiddetiyle sürüyor. Ian Smith'in arkasından çekilen emperyalist destek bu defa «karma hükümete»; yönetimi 5 yıl içinde siyahlara devretmek formülünün gereği olarak kurulmuş siyah-beyaz hükümetine sunuluyor.

Ne ki, Rodezya'nın bağımsızlığı, yurtsever ve ilerici güçleri, ABD emperyalizminin tezgahladığı bu gibi «sahte demokrasi» oyunlarına gelmeyeceklerini, kendileri için gerçek özgürlükleri, ülkelerinin bağımsızlığında ve yerli halkın oluşturacağı yönetimin iradesinde gördüklerini açıklıyorlar. Başlatılan bağımsızlık mücadelesi Yurtsever cephe eliyle sürdürülüyor, emperyalizmle uzlaşmak reddediliyor ve silahlı mücadele yolu deneniyor.

Emperyalistlerin desteğindeki ege-men azınlık yönetimi, bir yandan özgürlük türküleri okurken öbür yandan, bağımsızlıkçı, yurtsever güçleri imhaya yönelik askeri manevralarına hız verdi. Rodezya yönetimi bu amaçla Mozambik ve Zambiya'nın bağımsızlığına da açıktan tehditler yöneltiyor ve saldırılar düzenliyor. Mozambik ve Zambiya'ya göçe zorlanmış olan siyahların yaşadıkları kamplara geçen hafta düzenlenen hava saldırılarında 500'ü aşkın gerilla öldürüldü.

«Geçiş formüllerini» de, yılların kanlı zulüm yöntemleriyle tezgahlamaya çalışan ırkçılığın yaşama gücünün tükendiği anlaşılıyor. Emperyalizmin aşılması da bu çağdışı yönetimi kurtarmaya yetmedi, yetmiyor.

İTALYA

Katolik liderliğine bir Polonyalı din adamının seçilmesi dünya barış güçleri tarafından olumlu karşılanmıştır. Vatikan'ın hristiyan dünyası üzerindeki yaygın etkisini sürdürmekte olduğu anımsanırsa, yeni papanın kimliğinin ve dünyadaki olaylara karşı takınacağı tutumun önemi anlaşılır.

SSCB Devlet Başkanı ve SBKP Merkez Komitesi Birinci Sekreteri Leonid Brejnev, yeni papaya bir mesaj göndererek barış davasına katkısı olacağını umduğunu belirtmiştir. Öteki sosyalist ülkeler yöneticileri de aynı kapsamlı mesajlar göndererek yeni papayı kutlamışlardır.

Amerika Birleşik Devletleri'nde Irkçılık (2)

Victor Perlo
İktisat Doktoru (ABD)

(Geçen Sayıdan Devam)

ABD'DEKİ FAŞİST GRUPLAR

Irkçılık ve anti-semitizm (musevi aleyhtarlığı) her zaman elele yürümüştür. Tarihsel olarak da Ku Klux Klan siyahlara, musevilere ve katoliklere saldırmıştır. Katoliklere yapılan hücumlar ortadan kalkmış olmakla birlikte bu bağlantı devam etmektedir. Irkçılıkla anti-semitizmi birarada yürüten en önemli örgüt Amerikan Nazi Partisi ve ona bağımlı faşist gruplardır. Bu örgütler posta aracılığıyla, siyahlar ve museviler hakkında en çirkin niyetlerini açıklayan milyonlarca bildiri dağıtmaktadırlar. Teksas'ta bu grup telefonla yürüttüğü bu kampanyada siyahların ve musevilerin öldürülmesi için mükafatlar koymaktadır.

Şikago'nun bir kenar mahallesi olan Skokie, musevi nüfusun yoğun bulunduğu bir yerdir. Bu musevilerin birçoğu Hitler Almanyası'ndan hayatını kurtarmış aileler fertleridir. Nazilerin Skokie'ye bir yürüyüş düzenleyeceklerini ilan etmeleri üzerine semt sakinleri bir mukavemet örgütlenmesine gitmişler ve yetkililerden bu yürüyüşün yasaklanmasını istemişlerdir. Ama mahkemeler ırkçıların ve anti-semitistlerin böyle provokatif gösteriler düzenlemeye «hakları» bulunduğu yolunda bir karar vermişlerdir. Mahkeme kararında bu yürüyüşün engellenmek istenmesi halinde kanun kuvvetlerinin yürüyüşçüleri koruyacağı belirtilmiştir. Yürüyüşe karşı mukavemet devam etmektedir.

Amerikan Yurttaşlık Hakları Birliği adını taşıyan kuruluş mahkemelerde faşist ve ırkçıların eylemlerini sürdürme «haklarını» savunmaktadır. Bu kuruluş Mc Carthy döneminde komünistleri ve diğer ilericileri savunmayı reddetmişti. Carter ise Skokie eylemini durdurmayı kabul etmemiş, kararı konuşma, basın ve toplantı özgürlüğü kanunları çerçevesinde karar verecek olan hakimlere bıraktığını söylemişti. Böylece bir kere daha kendi ülkesinde insan haklarına en ağır saldırıların yapılmasına bigane kalmıştı.

Musevilerin kapılarına sık sık gamalı haçlar çizilmektedir. Musevilerin dini liderleri sık sık kendi cemaatlerine bu eylemlere karşı sakin olmalarını telkin etmek zorunda kalmaktadır. Sovyetler Birliği'nde mevcut olmayan «anti-semitizm» için yürüyüşler yapmaya heran hazır olan gruplar kendi ülkelerinde saldırganları tahrik ederiz düşüncesiyle ve onların daha şiddetli eylemlerine hedef oluruz diye kollarını kıpırdatmaktan korkmaktadırlar.

Beyaz Amerikalılar arasında ırkçılığın etkileri azalmaktadır. Gittikçe daha çok sayıda Amerikalı etnik azınlıklarla iş yerlerinde, derneklerde sosyal ve kültürel olarak iyi ilişkiler kurmaktadırlar. Siyahların resmi görevlere seçim kazanarak gelmeleri hem onların artan siyasal faaliyetlerinin hem de beyazların artan desteğinin bir sonucudur. Ama hâlâ resmi görevlerdeki siyahların oranı tüm seçimle gelen görevlilerin % 1'ini geçmemektedir. Temsilciler meclisinde % 4, Senato'da ise % 1 oranında temsil edilmektedir.

dir siyah halk.

Siyah ve beyaz Amerikalıların birliğinin en göze çarpan örneği 1977 seçimlerinde Boston'da ortaya çıkmıştır. Bu seçimlerde ırkçı adaylar büyük bir yenilgiye uğratılmış ve tarihte ilk defa bir siyah, okul idare heyetine seçilmişti.

Günümüzde siyah halkın mücadelesinin odak noktasını iş ve iktisadi alanda eşitlik teşkil etmektedir. Bu uğurda mücadele eden bir çok kuruluş çıkmıştır ortaya. Bazı sendikalar da siyahların ve diğer azınlıkların iktisadi ihtiyaçları için çalışmakta, buna yönelik kanun tekliflerini desteklemektedir.

Amerikan Yerlileri birçok eylemlerle büyük tekellerin topraklarını çalmalarına karşı direnmekte, eskiden Amerikan hükümetleri ve bazı eyaletler tarafından imzalanan anlaşmalarla kendilerinden çalınmış toprakları geri almak için çalışmaktadırlar. Kısmi de olsa bazı zaferler kazanılmaktadır. Eskimo halkı da Alaska'daki petrol kârlarından hisse almak için mücadele etmektedir.

Porto Riko halkının örgütleri Porto Riko'nun bağımsızlığı için mücadele ettiklerinden dolayı yıllardır hapiste bulunan siyasal mahkumların serbest bırakılması için çaba sarfetmektedir.

Irkçılığa karşı mücadelede Irksal ve Siyasal Baskıya Karşı Ulusal İttifak isimli kuruluşun gösterdiği müstesna liderlik sayesinde onbinlerce siyah ve beyaz insan Kuzey Karolina'da büyük gösteriler yapmışlardır. Bu yürüyüşün yarattığı aktif kitle desteği dünya kamuoyunun Wilmington On'lusu lehine dikkatlerinin çekilmesinde çok etkili olmuştur.

Ezilen halkların iktisadi, sosyal ve siyasal hakları davası tüm ilerici insanlığın davasıdır. Bu mücadelelerin haklılığı Birleşmiş Milletlerin ve diğer uluslararası kuruluşların birçok karar tasarısı ve konferansıyla kanıtlanmıştır.

Güney Afrika'daki Irk ayırıcılığının kurbanlarının davasıyla, Batı Avrupa'daki beyaz olmayan işçiler üzerindeki ırkçı baskı ve Amerika Birleşik Devletlerindeki etnik olarak ezilen insanların davası birbiriyle bağıntılıdır. Hepsinin düşmanı ortaktır: çokuluslu firmalar, ABD hükümeti, birçok Batı Avrupa ülkesi, bu ülkelerdeki ırkçı güçler ve emperyalizmin desteklediği Güney Afrikadaki ırkayırıcı rejim.

Irkçılığın kurbanlarının müttefikleri de ortaktır: sosyalist ülkeler, dünyanın ulusal kurtuluş hareketleri ve potansiyel olarak kapitalist ülkelerin işçi sınıfları ve tüm dürüst insanları. Irkçılık çürüten kapitalist sistemin en önemli yüzlerinden biridir. Son on yıllarda bu şeytana karşı çok büyük zaferler kazanılmıştır.

Birleşmiş Milletler içindeki, siyah ve beyazların birliği, sendikaların, ezilen halkların birliği 1970'lerin medeni haklar mücadelesinde büyük kazanımlar elde edilmesine yolaçmıştır. Bu birlik ırkçılığa karşı tayin edici zaferler kazanmak ve ABD halklarına gerçek bir eşitlik sağlamak için daha üst seviyede pekiştirilmelidir.

Dünyamızda faşist gerici rejimler birer birer çöküyor ya da çöküşe doğru gidiyor. Bunların içinde kuşkusuz son zamanlarda geniş ilgi toplayan İran'da giderek gelişen harekettir. Yıllardır İran halklarını inim inim inleyen faşist şah rejimi korkulu rüya görüyor. Bir süre önce İran'da başlayan Şah aleyhtarı gösteriler giderek gelişmiş ve bir türlü önü alnamamıştır. İran diktatörü Şah Rıza Pehlevi kendisine karşı gelişen hareketi durdurabilmek için bütün yolları denemesine rağmen ayaklanmayı bastıramamıştır. Şah'ın denediği yollar «liberalleşme» uyutması, dincilerle diğer güçler arasını bozmak, sıkıyönetim gibi girişimlerdi. Şimdi Faşist İran şahı köşeye sıkışmış durumdadır.

Bugün İran, yoksulluğun giderek daha arttığı bir ülkedir. Enflasyon düzeyi olağanüstü boyutlara varmıştır. İran tepeden tırnağa emperyalizme bağımlı bir ülke görünümündedir. İran'da 40 bin Amerikan askeri bulunmaktadır. Ayrıca ABD'nin İran toprakları üzerinde çok önemli üsleri bulunmaktadır. İran ordusu günümüzde en iyi silahlanmış ordulardan biridir ve sadece petrol gelirlerinin üçte birini silahlanmaya aktarmaktadır.

Şah'a karşı tepki göstermeye başlamışlardı. Bu tepkici hareket zamanla Şah'a karşı olan diğer güçlerle rezonans haline geçmiştir. Böylelikle giderek gücünü yitiren dinsel ku-

İRAN'DA MÜCADELE SÜRÜYOR

İran, Ortadoğuda emperyalizmin en güvendiği kalelerden biridir ve emperyalizmin Ortadoğu'da, özellikle Basra körfezinde ve Hint okyanusunda çıkarlarını koruyan ülke durumundadır. İran'da iç olaylar gelişmeye başladığında ABD başkanı Carter, Şah'ı telefonla arayarak «yanında olduklarını» belirtmiştir.

İran'da faşist-monarşik Şah rejimine karşı yönelen harekette çeşitli sınıf, tabaka ve ideolojiler yer almaktadır. Harekette yer alan güçler içinde işçiler, köylüler, esnaf ve sanatkarlar, öğrenciler, aydınlar bulunmaktadır. Şah'a karşı yönelen harekette pek çok görüş ve örgüt yer almaktadır. Komünistler, demokratlar, islamcılar tarafından yönlendirilen muhalefet cephesinin ortaya çıkmasını doğurmuştur.

Şah'a karşı gelişen bu muhalefette en ilginç olan islami güçlerin de muhalefette yer almalarıdır. İslami güçlerin tepkici anlamdaki çıkışları ilerici bir karakter taşımaktadır. İslami örgütlerin Şah'a karşı muhalefetlerinin nedeni onun «ak Devrim»ine kadar dayanmaktadır. Şah, merkezi otoritesini sağlamlaştırmak ve ayak bağı olmaya başlayan feodalleri saf dışı edebilmek için 24 Ocak 1963 de tepeden inme biçimde «ak devrimi» başlatmıştı. Şah bu hareketle Feodallerin merkezi otorite karşısında güçlerini sınırlamak ve politikaya bu çerçevede yeni bir işlev kazandırmak amacını güdüyordu. Şah bu amacını büyük ölçüde gerçekleştirmiştir. Feodallere, yabancı şirketlerden hisseler verilerek, aracılık yaptırılarak belli bir pay almaları sağlanmıştı. Böylelikle feodaller önemli ölçüde «ehlileştirilmiş», politik etkinlikleri kırılmış, Şah'ın gücü perçinlenmişti. «Ak Devrim» feodalleri hoşnut etmişti ama feodalitenin uzantısı olan dinsel kuruluşlar etkinliklerinin azalması karşısında

ruluşlarla, giderek güçlenen halk güçleri faşist Şah rejimine karşı tarihsel olarak birleşmişlerdir.

Yine Şah'ın «ak devrim»i halk arasında kendisine karşı muhalefetin gelişmesinde önemli bir etken olmuştur. Büyük propagandayla sunulan «ak devrim» Şah'ın iki yüzlülüğünün görülmesine de olanak tanımıştır. Toprak reformu adı altında ortaya sürülen uygulama sonunda verimli araziler reform (Devamı 14. Sayfada)

Hatırlanacağı gibi Eylül ayında Mısır devlet başkanı Enver Sedat, İsrail devlet başkanı Manehem Begin, ABD devlet başkanı Carter denetiminde Camp David zirvesinde biraraya gelerek bir çerçeve anlaşması imzalamışlardı. Çerçeve anlaşması uyarınca, İsrail ile Mısır 4 ya da 5 Ekim tarihlerinde tekrar biraraya gelerek esas anlaşmayı imzalıyacaktı. Daha sonra anlaşma tarihi 12 Ekim olarak ertelendi. Şimdi İsrail ve Mısır temsilcileri anlaşmaya varabilmek için çalışmalarını sürdürüyorlar. Emperyalizmin Orta Doğu'daki taktikleri baştan sona ABD usulü hazırlanmış bir planla yeni bir aşamaya geliyor.

Orta Doğu'nun «barış güvercini» olarak ortaya çıkan Sedat, ABD'nin yönlendirmesiyle önce İsrail'i ziyaret ederek «buzları» çözmüş daha sonra Camp David'de İsrail ile pazarlığa oturmuştu. Böylelikle Sedat geri dönülmeyecek bir biçimde kolunu emperyalizme, siyonizme kaptırmıştı. Camp David'de verdiği ödümler Arap halklarına ihanetinin birer belgesi olmuştu. Artık bundan sonraki aşamalar Se-

İhanetin Washington Durağı

dat'ın «olmak ya da olmamak» sorunudur. Bunun bilincinde olan Sedat, Washington'a giden görüşmecilere verdiği talimatta «ne pahasına olursa olsun anlaşma gerçekleştirilmelidir» demiştir. Bunun diğer bir anlamı Mısır'ın çekinmeden ödün vereceğidir. Bunun yanında, Carter yine ağabeyliğine devam etmekte «eğer bir pürüz çıkarsa yardımcı olacağını» beyan etmektedir.

Washington anlaşmasının istediği. Orta Doğu'da emperyalizm cephesini biraz daha güçlendirmektir. Başlangıçta Camp David'e karşı çıkmış olan Suudi Arabistan, Arap emirlikleri ve Ürdün'ün anlaşmayı onaylamasını sağlamak için büyük çabalar harcamaktadır. Carter bu durumu sık sık dile getirmektedir. Begin ise elde ettiği avantajlara güvenerek edepsizce «Mısır olmadan ne Suriye ne de Ürdün İsrail'e saldırabilir» tehditleri savurmaktadır. Begin bu tür kışkırtmalar yaparak, arap dünyasının moralini bozmak, istemektedir.

Washington'da Camp David zirvesinde saptanan «Batı Şeria ve Gazzenin statüsünün saptanması» konusu görüşülecektir. Washington'da yapılacak anlaşmanın ufak tefek «pürüzler» dışında imzalanacağı anlaşılmaktadır. Buna göre, İsrail Sina'dan çekilecek ve iki ülke arasında normal diplomatik ve ekonomik ilişkiler kurulacaktır. Böylelikle emperyalizmin Orta Doğu'daki kolları uyum içine girebileceklerdir. Eğer anlaşmaya Ürdün'ü de çebedecek bazı unsurlar katılabilirlerse, Washington anlaşması emperyalizm açısından «başarı» sayılabilecektir.

Ancak ABD emperyalizminin ve Orta Doğu'daki müttefiklerinin hesaplarını bozan faktörlerde hızla gelişmektedir. Gericici Arap rejimlerinin dahi sahip çıkamadığı ihanet adımlarının Arap halklarından tasvip görmesi beklenemez. Çünkü bölgede barış güçlerinin ördüğü koruma duvarı aşılacak gibi değildir.

İhanet Washington'da başlamıştır ve orada bitecektir.

Kısa bir süre önce Ankara'da TİP üyelerine yöneltilen hunharca saldırı ve gencecik 7 insanın vahşice katledilmesi, bütün yurttaki geniş bir tepki ve nefret uyandırdı. Tüm demokrasi yanlıları, faşizmin saldırılarından elaman diyen geniş yığınlar bu canavarca saldırı karşısında seslerini yükselttiler. Herkes faşizmin iğrenç suratına biz kez daha tükürdü. Faşizme olan kin ve hınç daha bir bilendi. Demokrasi saflarında yer alanlar faşizme karşı güçbirliği isteklerini bir kez daha dile getirdiler.

7 TİP üyesinin öldürülmesi faşist saldırganlığın ilk katliamı değildi. Özellikle CHP ağırlıklı hükümet'in kurulmasından sonra saldırganlığa hız veren faşistler her gün birkaç cana kıymaktan, yurt çapında şiddet olayları tezgâhlanmaktan, yurt çapında şiddet olayları tezgâhlanmalarıyla can verenlerin sayısı trafik kazalarında ölenleri geçmeğe başlamış ve insanların kurban edilmeleriyle sonuçlanan olayların pek çoğu artık sıradan «zabıta vakaları» mertebesinde etki eder hale gelmişti. İktidarın imkânlarından mahrum bırakılan ırkçı cinayet şebekeleri çareyi şiddeti tırmandırmakta bulduklarından zorbalığı sistemli bir şekilde uygulayarak toplumun her katına dehşet saçıyorlardı. Bu arada şu veya bu siyasî çizgidenmiş diye fark, gözetmeksizin, hattâ çoğu zaman sıradan insanları kurban seçerek cana kıyıyorlar, bu yoldan halkı zorbalığa baş eğdirmeyi hedefliyorlardı. İşte sistemli ve planlı saldırı furçasının hedeflerinden birisi de Ankara'daki TİP üyeleri oldu.

Saldırı üzerine TİP tarafından yayınlanan bildiriye G. Başkan Behice Boran şöyle diyordu:

«Bu arkadaşlarımıza sıkılan kurşunların asıl hedefi Türkiye İşçi Partisi'dir. Onların şahsında Partimize vurmak istediler. Bu, bir bireysel terör hareketi de değildir. Planlı, örgütlü bir terörün uygulanmasıdır. İki hafta önce Genel Sekreterimizi hedef alarak yapılan saldırıyla bugünkü katliam birbirleriyle ilişkilidir. Partimize karşı planlanmış bir operasyonun iki değişik parçasıdır.

«Partimize karşı bu planlı örgütlü saldırılarla faşist terörizmin tırmandırılması yeni bir düzeye ulaştırılmıştır. Amaç, Parti hareketimizin engellenmesi, sindirilmesi, ellerinden gelirse yok edilmesidir. Böylece işçi sınıfının ve emekçi kitleleri, kendi bağımsız partilerinden yoksun bırakılıp yalnızca çeşitli burjuva partilerine yaşama izni verilerek, «çok partili çoğulcu demokrasi» görünüm ve aldatmacası altında maskelenmiş bir faşist baskı rejiminin gerçekleştirilmesidir.» (Yürüyüş, sayı 184).

Evet, Behice Boran Ankara'da TİP üyelerine yöneltilen barbarca saldırıyı —bir süre önce TİP Genel Merkezi'ne yapılan saldırı ile birleştirerek— sadece kendi partisine yöneltilmiş bir saldırı olarak görüyor, öyle gösteriyordu. Ve bu iddiasının dayanağı da katliama uğrayanların TİP üyeleri olmasıydı.

Faşist canilerin TİP üyelerini başka nedenlerle değil, siyasî nedenle katlettikleri son derece açık. Ve faşizme karşı olan bir partinin üyelerinin seçilmiş olması, faşizmin sosyalizm ve demokrasi düşmanlığı açısından son derece doğal, ya da başka bir deyişle bu seçiş faşizmin doğasının —ya da doğa dışılığının— bir sonucu, onun tıynetinin bir göstergesi.

Şimdi bu olguya bakarak TİP'lilere yapılan saldırının sadece ve sadece TİP'i hedeflediği öne sürülebilir mi? Böyle bir iddia ne ölçüde ikna edici olur?

Faşist zorbalara, sıra TİP'lilere gelene değin, yüzlerce cana kıydılar. Bunlardan bazıları aynı TİP üyelerine yöneltilen saldırı gibi yurt çapında büyük tepkiler uyandırdı. Söz gelimi 16 Mart İstanbul Beyazıt Meydanı'ndaki bombalı, maki-neli tüfekli katliam alabildiğine tüyler ürperti-ciydi. Ve olayın kurbanları çeşitli sol görüşlere mensuptular ama TİP'li değildiler. Aynı şekilde ilerici savcı Doğan Öz, ilerici yazar Bedrettin Cömert ve ilerici Öğretim üyesi Doçent Server Tanilli canilerin sistemli saldırısına uğradılar. Halkın sevgisini kazanmış bu saygın kişilerden sadece Tanilli —o da felç olarak— hayatını kurtarabildi. Bu kişilerin hiçbirisi TİP üyesi değildi. Şimdi TİP G. Başkanı'nın mantığıyla hareket edersek, bu kişilere yöneltilen saldırının amacını ne olarak açıklayabiliriz? Madem ki bu kişiler herhangi bir siyasî örgütün mensubu değiller, o halde B. Boran'ın mantığına göre faşistler bu kişileri, sırf onların vücudunu ortadan kaldırmak için seçmiş olmalılar.

Evet, B. Boran'ın meseleye bakışı açısından farklı bir sonuca varmak mümkün değildir. Çünkü Boran, faşistlerin sadece TİP'i ortadan kaldırmayı hedeflediklerini, böylece ortamın sadece burjuva partilerine bırakılarak yeni bir

partileri hakkındaki iddiaları doğrudur ve TİP «işçi sınıfının ve emekçi kitlelerin kendi bağımsız partisi»dir. Ve böyle olduğu için de faşistlerin saldırısına maruz kalmaktadır! Böyle bile olsa bu ne menem bir faşizmdir ki sadece «işçi sınıfının siyasî örgütü»ne saldırmakta ve onu ortadan kaldırmayı hedeflemekle yetinmektedir? Böyle bir şey dünyada görülmüş duyulmuş mudur?

Bilimin söylediği, dünya ve Türkiye gerçeği bütün şaşmazlığıyla ortadadır. Faşizmin ilk başta işçi sınıfının örgütlenmelerini hedeflediği, kendine en büyük düşman olarak işçi sınıfının siyasî hareketini gördüğü bir gerçektir ama faşizm herşeyden önce demokrasinin topyekûn inkârıdır ve bu nedenle de saldırılarında demokrasi saflarında yer alanların tümünü —aralarında fazla bir ayırım yapmaksızın— hedefler. Çünkü en ufak bir demokrasi kalıntısı dahi faşizmin varlığı için tehlikelidir.

Faşizmin bu özelliği evrenseldir ve her ülkede, her toplumda geçerlidir. Geçmişte Almanya'da, İtalya'da, günümüzde Şili'de, Arjantin'de faşizmin bu demokrasi düşmanı kimliği en gaddar uygulamalarla kanıtlanmıştır. Ve

Faşist Saldırıların «TİP'i Görmek ve Görmeyi» Davranış

12 Mart döneminin tezgâhlanmak istendiğini iddia etmektedir. Bu nokta, demecin yukarıda alıntı aldığımız bölümünde **son derece sarıh** bir şekilde dile getirilmiştir. Boran'a göre TİP yok edilince sosyalist hareket de yok edilmiş olmakta ve ortam sadece burjuva partilerine kalmaktadır.

«Sosyalist hareket, eşittir TİP» iddiası TİP yöneticilerinin yadırgamadığımız bir değerlendirilme şekli. Ne çare ki koca sol potansiyel içinde küçük bir yeri olan TİP'in sözcüleri dışında bu iddiayı ciddiye alan yok! Bu nedenle, bu asılsız iddianın üzerinde duracak değiliz. Üzerinde durmak istediğimiz nokta B. Boran'ın faşist saldırganlığın tek hedefi olarak TİP'i görmesi ve göstermesi. Böylesi bir iddiaya karşı hemen sormak lâzım: TİP'le uzak yakın ilişkisi olmayan yüzlerce faşistler sadece TİP'i hedef aldıkları için mi katledildiler? Madem ki faşist saldırganlık TİP'i, hedef almıştı da, neden saldırılar, sadece İşçi Partilerine yönlendirilmedi de her görüşten, hattâ sıradan insanları kurban olarak seçti? Bir ülkede yüzlerce insan faşizmin kan gölüne boğuluyor ve kurbanlar arasında TİP üyeleri de katılınca faşizmin sadece TİP'i hedef aldığı ileri sürülüyor! Faşist kaatiller her gün TİP üyesi olmayan bir kaç kişiyi katlediyorlar, TİP'li olmayan yüzlerce insana saldırıyorlar, TİP'le ilgisi olmayan çeşitli kuruluşlara bombalı sabotajlar yapıyorlar? B. Boran'a göre sadece TİP'i yok etmek için!

Bir an farzedelim ki TİP sözcülerinin kendi

Türkiye'deki faşistlerin de diğer ülkelerdeki ülküdaşlarından bir farkları olmadığını yaşadığımız olaylar açıkça göstermektedir. Faşistler sadece sosyalistlere, solculara değil, sosyal demokratlar da saldırdıkları faşizmle uzlaşmayan herkesi, her kuruluşu, her akımı ortadan kaldıracaklarını açıkça ilân etmekten geri durmuyorlar.

Böyleyken «faşizm sadece TİP'i hedefliyor» demek, hem faşist saldırganlığın arzettiği toplumsal tehlikenin kavranmamış olduğunu gösterir, hem de zorbalık karşısında TİP'in ve TİP'lilerin yalnız kalması sonucunu verir. Çünkü faşizm gerçekten TİP'i hedefliyorsa, bu saldırı TİP'i ilgilendirir demektir ve kimse de sınıf mücadelesinde «babasının hayrı için» TİP'in ve TİP'lilerin yanında yer almaz! Yani, «faşistler sadece beni hedefliyor» demek, TİP'i en azılı düşman karşısında tecrit etmeye, tek başına bırakmaya yönelik bir tutumdur.

Oysa B. Boran gibi demokrasi saflarında uzun yıllar mücadele vermiş bir kişi, faşizme karşı mücadelenin gereklerini kavramış olmanın tecrübesiyle, olay ne kadar vahşice olursa olsun itidali koruyup, «bu katliam demokrasi saflarına yöneltilmiş vahim bir saldırdır» demesini bilmeliydi.

Çünkü gerçekte olan budur. TİP'lilerin katledilmesi bir yönüyle TİP'e yöneltilmiş bir saldırdır ama esasında demokrasi saflarına uzunca bir süredir yöneltilen amansız saldırının sa-

dece bir parçasıdır. Ve bu saldırı defedilecekse faşizme geçit verilmeyecekse, bu gene demokrasi safları içinde yer alanların tümünün işbirliğiyle, sosyalistin elini sosyal demokrata uzatmasıyla, devrimci demokratin ilericiye kulak açmasıyla mümkün olabilecektir.

İşte Boran gibi deneyli bir demokrasi savışçısından beklenen, böyle bir tavır almasıydı. Zaten sosyalistlerin en tutarlı ve kararlı demokrasi savaşçıları olmaları da böylesini gerektiriyordu. Gençcik TİP'lilerin şahsında demokrasi saflarına hunharca saldıran faşistlerin gerçek yüzlerini bir kere daha iyice açığa çıkarmak ve faşizmden çıkarı olmayanları aynı saflarda güç ve eylem birliğine çağırarak... İşte Behice Boran'ın yapacağı bu olmalıydı.

Ama o ne yaptı? Bir yandan anti-faşist mücadele açısından son derece olumsuz ve hatalı bir demec verirken, bir yandan da Başbakan'la görüşmesinden sonra söyledikleriyle hiç yakışık almayan bir şekilde Partisi'nin —tabir yerindeyse— reklamını yaptı! TRT'nin de yayınladığı konuşmasında Boran şöyle diyordu:

«Bir takım kuvvetler diyebileceğimiz kuvvetler, işçi sınıfının gerçek ciddi partisi ola-

katlığı yapan solcular»dan yakınıyor ve «işçi sınıfının bilimsel sosyalist partisi»nin TİP olduğunu savunarak, Partisi'nin desteklenmesini istiyor.

Herkesin, hele bir Başkan'ın kendi partisinin desteklenmesini savunması çok doğal. Ama bunu yaparken inandırıcı, ikna edici olması ki bir sonuç alabilsin. Yoksa mesele tutarlı olmayan bir şekilde dile getirilir ve savunulursa hiç de istenilen sonuca varılmayabilir.

Boran «CHP avukatı» dediği solcuların görüşlerini şöyle özetliyor:

«Soldan yakınıyor yine. Bu kez CHP'nin başarısızlığını solun üstüne yıkmak için. CHP'yi sağ denetliyor, onun için de CHP sağa kayıyor. Solun ağırlığı yok, soldan denetim yok. Bu durumda sol aklını başına toplayıp derleneceğine, toparlanacağına bölünüyor da bölünüyor. «Ülkenin umudu sol» böyle mi olmalıydı? Sokaklarda faşizm kol gezerken parlamentoda bir tek sosyalist temsilci yok. Birleşmeli efendim, sol birleşmeli.»

Sonra solun bölünmüşlüğüne karşı çıkıyor.

«Oysa sol diye bir bütün yok. «Sol» içeriği ve kapsamı belirsiz, bulanık bir kavram. Çeşitli

kalan anti-empyralist, anti-faşist siyasî çizgiler de vardır ve **bu anlamda** solun birliğinin tek bir parti çatısı altında gerçekleşmesi sosyal kanunlara aykırıdır, hem de istense de gerçekleşmez. Bu kapsamdaki solun birliği ancak bir **cephe**, bir **güçbirliği** örgütünde somutlanabilir. Bizim yıllardır savunduğumuz «halk cephesi»nin muhtevası ve somutlanması böyledir. Ve Boran, solun bu anlamda parti şeklinde birliğinin sağlanmayacağını söylerken haklıdır. Ancak hemen ilâve edelim ki Boran'ın yakındığı solcuların önemli bir bölümü böyles bir birliği savunmayacak kadar, söz gelimi Dev-Genç tipi bir siyasî çizgiyle TSİP'in birleşmeyeceğini bilecek ölçüde meseleyi bilmektedirler. Onların bölünmüşlükten yakınırlarken kastettikleri böyle bir «bölünmüşlük» değil, sosyalist hareketteki bölünmüşlüktür.

Boran, bu noktayı «işçi sınıfı hareketinin birliği» olarak ele almakta ve bu birliğin henüz gerçekleşmediği anlamını veren bir ifade kullanarak bunu sağlayacak olanın TİP olduğunu —gelecek zaman sigası kullanarak— iddia etmektedir.

«İşçi sınıfı hareketinin birliği» ibaresi burada net bir algılamayı engellemektedir. Çünkü sosyalist literatürde bu deyim kimi yerde işçi sınıfının kendiliğinden hareketi ile sosyalist hareketin birleşmesi şeklinde, kimi yerde de işçi kökenli hareketlerin— en başta komünistlerle sosyal demokratların— işbirliği anlamında kullanılmaktadır. Ama Boran'ın dediklerinde bu deyimle, işçi sınıfının hareketinin ideolojik, politik, örgütsel birliği, yani işçi sınıfının merkezî siyasî otoritesinin kastedildiği anlaşılmaktadır.

Boran'ın kendi deyişleriyle «işçi sınıfı hareketinin birliğinin» henüz sağlanmamış olması, sosyalist hareketin birliğinin henüz sağlanmamış olmasıyla —ki bu bizim deyişimizdir— eş anlamlıdır. Ve bu teşhis, bizim anlattığımız gibi ise —hiç olmazsa geçmişteki «proletaryanın iktidara yürüyen almasıksız partisi» iddialarıyla kıyaslandığında— bir anlamda olumludur. Ama bu teşhis, TİP'in işçi sınıfının bilimsel sosyalist partisi, yani işçi sınıfının yegâne siyasî temsilcisi olduğu iddiasıyla bağdaşmaz. «İşçi sınıfı hareketinin birliği» —yani sosyalist hareketin birliği— henüz sağlanmış değilse, bu, yine Boran'ın tabiriyle «işçi sınıfı hareketi içinde» başka siyasî akımların da bulunduğu itiraf edilmesinden başka anlama gelmez. O halde pek net olmayan deyişlerle de olsa birliğin dile getirdiği gerçeklerle aynı paralele gelmek demektir.

Birliğin nasıl sağlanacağı konusunda ise Boran kesin kararını vermiş durumdadır. Ona göre birlik TİP çatısı altında sağlanacaktır!

Boran böyle düşünebilir. Ama böyle düşünürken ikna edici olmak istiyorsa, dayandığı yer sağlam olmalıdır. Yoksa TİP'in güçlenmemesinin sebebini solculara dayandırdı mıydı kimseyi tatmin edemez.

Boran bu noktada aynen şöyle diyor.

«Sonra solun bölünmüşlüğünden bu kadar yakınıyor, üzülüyorlarsa kendileri de CHP'nin çok çok solunda olduklarına göre bu bölünmüşlüğü gidermek için harekete geçmeleri gerek. Öyle hareketten uzak durup, yargıç kürsüsüne oturarak, ahkâm kesmekle olmaz. İşçi sınıfının örgütlü politik hareketine katılma-

(Devamı 14. Sayfada)

Tek Hedef»i Olarak Östermek Ciddi Bir Değildir

rak TİP'i görmektedirler ve işçi sınıfının politik hareketini sindirmek ve dağıtmak için partimizi hedef almaktadırlar. (Milliyet, 10 Ekim 1978 sf. 8)».

Bu sözleri, sanırız TİP'lilerin de önemli bir bölümü dahil olmak üzere herkes çok yadırgadı. Hattâ kimileri, B. Boran'ın üzüntüsünden böyle konuştuğuna dahi verdiler!

Gerçekten yadırganmayacak gibi değildi. Böylesi herkesi etkileyen ve faşizme olan hınç ve kinin tüm halkı sardığı bir sırada anti-faşist mücadelede şevk kırmak için bundan daha başkası söylenemezdi. Herkesi faşizme karşı güç ve eylem birliğine çağırmanın, bu saldırının sadece TİP'i değil, tüm demokrasi güçlerini hedeflediği radyo ve TV dinleyen milyonlara bağırmanın tam yeriye B. Boran «**işçi sınıfının gerçek ciddi partisi**»nin TİP olduğuna, son olaylar, bu olayları tertipleyenleri şahit gösteriyordu. Ve bu yakışsız tutum, olaydan gerçekten büyük üzüntü duyan herkeste bir burukluk, bir yadırgama yarattı.

B. Boran'ın katliamın hemen ertesinde verdiği demec ve söylediği sözler, demokrasi saflarında yer alanların tümü için ve özellikle sosyalistler açısından gerçekten talihsizlik olmuştur. Bizler bu ifadeleri, olayların yarattığı şoka vermeyi daha yerinde buluyoruz. Bununla birlikte bu saldırılar olmadan bir hayli önce yayınlanan bir «Yürüyüş» başyazısını da hatırlamadan edemiyoruz.

B. Boran söz konusu yazısında «CHP avu-

partiler, gruplar, akımların varlığı solun bölünmüşlüğüne bir sonucu değil.» (a.y.)

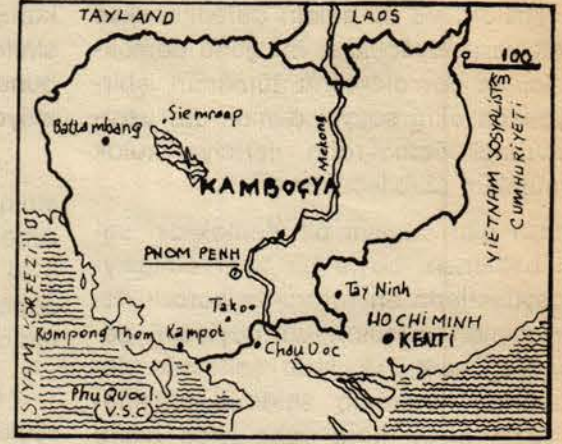
Daha sonra da «çıkış yolu»nu şöyle gösteriyor.

«Solun değil, işçi sınıfı hareketinin birliğidir söz konusu olan, Sol'daki kargaşanın temizlenmesi ve işçi sınıfı hareketinin birliğinin gerçekleşmesi ise, işçi sınıfının bilimsel sosyalist partisinin sol içinde egemen, sürükleyici hareket haline gelmesiyle olacaktır. Kimi politik gruplar giderek buna katılacaklardır. kimileri de güçlü ana akımın ters yönünde küçük anafor akımlar gibi kalacaklardır» (a.y.)

B. Boran'a göre solun bölünmüş olduğunu ileri süren «CHP avukatı solcular» böyle bir şey gerçekte olmadığı halde bunu sırf CHP'ye destek olmaya devam etmek için yapmaktadırlar. Ona göre sol'da her zaman farklı siyasî akımlar bulunur. Bunların birliği zaten mümkün olmaz. İşçi sınıfı hareketinin birliği esastır. Ve işçi sınıfı hareketi içinde bir «işçi sınıfının bilimsel sosyalist partisi» yani TİP vardır, bir de «kimi politik gruplar!» Ve Boran'a göre «işçi sınıfı hareketinin birliği» TİP'in «sol içinde egemen» olup kimi politik hareketlerin TİP'e katılmasıyla, kimilerin de ters yönde akan «küçük anafor akımlar» haline gelmesiyle sağlanacaktır!

Anti-empyralist, anti-faşist siyasî akımların meydana getirdiği yelpazeyi genel anlamda sol olarak alırsak bunun bölünmüş olması doğaldır. Ve zaten de böylesi gerekir. Çünkü işçi sınıfının bağımsız siyasî hattının dışında

Kamboçya Dramı

«Silahlı çatışmaları ve kan dökülmesini geciktirmeksizin durdurmayı ve görüşmelere başlamayı dileyerek... Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti hükümeti, tarafların ... sınırlarındaki tüm düşmanlıkların sona erdiğine dair bir ortak bildiri yayınlanmasını önerir». Bu satırlar Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Dışişleri bakanlığının Haziran ayında verdiği bir notada yer almıyordu. Nota'da yer alan «taraf» kelimesi ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti kastedilmektedir.

Bu notaya karşılık henüz Kamboçya yöneticilerinden olumlu bir cevap gelmiş değildir ve sınır çatışmaları aralıklarla hâlâ devam etmektedir.

Nefret Kampanyası ve Provokasyonlar

Kamboçya halkı emperyalizme ve işbirlikçilerine karşı beş yıl süren kahırlı bir mücadeleye vermiştir. Bu mücadele sırasında bir milyon dolaylarında yurtsever hayatını kaybetmiştir. En acısı da, zafer kazanılır kazanılmaz Kamboçya yöneticileri bir komşu ülkeye karşı hemen askeri harekâtlara başlamışlardır. Hem de hangi ülkeye karşı? Kısa bir süre önce Amerikan Emperyalizmine karşı kazandığı zaferle tüm halklara sevinç ve gurur kaynağı olan Vietnam Sosyalist Cumhuriyetine.

Saldırıları Pnom Pen'in kurtarılmasından bir ay sonra Mayıs ayında başlamıştı. İlk sınır tecavüzleri sosyalist Vietnam'ın Siyam körfezindeki adaları Phu Quoc ve Tho Chu'ya karşı yapıldı. Daha sonra ise Hatien'den Tay Ninh'e kadar uzanan uzun bir sınır bölgesi boyunca tecavüzler sürdü gitti. Bazan Kamboçya birlikleri sınırdan on kilometre kadar içeri girmekten çekinmediler. Üstelik halka karşı vahşi cinayetler işleyerek ve arkalarında bir cesetler dizisi ve yakıp kül edilmiş köyler bırakarak.

Esir alınan ibir manga komutanı Oa Trang şöyle diyordu: «Bize çocukları da öldürmemizi söylediler. Onların da büyüdükleri zaman Kamboçya'nın düşmanları olacaklarını anlattılar.»

Bir yıldan uzun bir süre önce iki ülke temsilcileri sınır anlaşmazlıklarını görüşmek için biraraya gelmişler ve bu buluşmaları sürdürme kararı almışlardı. Ama Kamboçya yöneticileri bir yıl önce bu görüşmeleri kesmeyi uygun gördüler ve saldırılarını yoğunlaştırmaya başladılar. Bu süre boyunca da tüm görüşme tekliflerini reddettiler.

Vietnam Ordusu ve halkı uzun bir süre sabır ve tolerans gösterdi. «Ama Kamboçya bizim sabrımızı bir zayıflık işareti olarak algılayarak düşmanca davranışlarını arttırdı.» Bu sözler Sosyalist Vietnam'ın başbakanı Pham Van Dong'a ait. Vietnam Haber Ajansına verdiği demeçte başbakan Dong «Böylesine ciddi bir durumla karşılaşan sınır boylarındaki silahlı kuvvetlerimiz savunma tedbirleri almaya mecbur bırakılmışlar, ülkenin egemenliğini, toprak bütünlüğünü ve halkın canını ve malını korumak için davranmışlardır.» demişti.

Pnom Pen hükümeti biryandan silahlı provokasyonlarını sürdürürken bir yandan da ülke

çapında Vietnam'a karşı bir nefret kampanyası açtı.

Asırlardan beri Kamboçya'da yarım milyon dolaylarında Vietnamlı yaşamaktaydı. Bunlar Khmer gerillalarıyla birlikte sömürgecilik ve emperyalizme karşı dövüşmüş insanlardı. Ama Nisan 1975 zaferinden hemen sonra bu insanlar yeni yöneticilerin zulümlerine maruz kaldılar. Yüzbinlerce Vietnam Kökenli, yerlerinden yurtlarından edilerek çeşitli bölgelere sürüldü. Onbinlercesi sınırdışı edildi ve binlercesi de vahşice öldürüldü.

5 Ocak 1978'de Vietnam Basın ve Tanıtma bürosu gazetecilere bir belge dağıttı. Belge, sınırdan 1200 metre içerdeki An Giang eyaletine giren Kamboçya kuvvetleri tarafından bırakılmış bir bildiriydi ve Kamboçya'nın toprak isteklerini gösteriyordu. Bildiri de şunlar yazılıydı: «Kamboçya topraklarında bulunduğunuzu unutmayın. Kamboçya toprakları bu kanalda (An Giang eyaletindeki Vinh Te Kanalı kastediliyor) bitmemekte taa Saygon'a kadar uzanmaktadır...»

Saldırıları sürerken Kamboçya propagandası Vietnam'ı ilhakçılık ve saldırganlıkla suçlamayı ihmal etmiyordu. Bu suçlamalarda Vietnam'ın kendi egemenliğinde bir «Hindiçin Federasyonu» kurmak istediği ileri sürülüyordu.

Bu federasyon meselesi çok eskilere uzanan bir konuydu ve 1950'lerde terkedilmiş bir fikirdi. Bu fikrin kaynağı 1930'da kurulan Hindiçini Komünist Partisiydi. Parti kurulduğu sırada tüm Hindiçini yarımadası sömürge durumundaydı. Bu yüzden de Parti amaç olarak tüm Hindiçini yarımadasının sömürgecilerin egemenliğinden kurtarılmasını ve bir Hindiçini federasyonunun kurulmasını hedeflemişti. Ancak Vietnamlı komünistlerin insiyatifi ile 1951 yılında Partinin ikinci kongresinde şu karar alınmıştı: «Hindiçini'ndeki ve Dünyadaki yeni durum ışığında Vietnam'da bir emekçi halk partisi kurulacaktır. Bu partinin siyasi programı Vietnam'ın mevcut koşulları gözönüne alınarak hazırlanacaktır. Kamboçya ve Laos'ta da bu ülkelerin koşullarına uygun devrimci örgütler kurulacaktır.» Partinin bu kararından sonra her üç ülke kendi devrimci kuruluşlarını, birleşik ulusal cephelelerini ve kurtarılmış yörelerde hükümetlerini kurmuşlardı. İşte bu tarihten sonra ve özellikle de Hindiçini'ndeki Fransız kolonyalizminin çöküşünden sonra bir Hindiçini Federasyonunun kurulması tamamiyle anlamsız bir hale gelmiş ve bir daha ağza alınmamıştı. Şimdi Vietnam Sosyalist Cumhuriyetine bir kulp takmak isteyen Kamboçya yöneticileri, tarihin tozlu raflarından bu kavramı indirip piyasaya sürmeye çalışmaktadırlar.

Şimdi Kamboçya Saldırganlığının nedenlerini açıklamaya çalışalım.

Bir ülkenin dış politikası onun iç politikasına sıkı sıkıya bağlıdır ve büyük ölçüde bu iç politika tarafından belirlenir. O halde araştıracağımız konu şu olmalıdır: Kurtuluştan, yani 17 Nisan 1975'ten buyana Kamboçya'da yürütülen iç politikanın karakteristik çizgileri nelerdir?

İdeal Devlet?

Uzun bir süreden beri Kamboçya dış dünyaya tamamen kapalıydı. Bu kapalılık geçenlerde Yugoslav gazetecilerinin ülkeyi ziyaretiyle biraz aralanmış oldu. Gazetecilerin ilk izlenimi başkent Pnom Pen'in adeta terkedilmiş görüntüsü oldu. Bir zamanların iki milyonluk şehrinde şimdi yalnızca ikiyüzbin kişi vardı ve bunlar da esas olarak memurlarla yeni fabrikalarda çalışan işçilerden ve ailelerinden oluşuyordu. Şehirde otobüs, posta ve telgraf hizmetleri yapılmıyordu. Sayıları onu bulan yabancı elçiliklerin Dışişleri bakanlığıyla düzenli telefon irtibatları yoktu ve elçilik mensupları kendi binalarının dışına Dışişleri bakanlığının izniyle ve yanlarına silahlı muhafızlar katılarak çıkabiliyordu. Elçilik mensuplarının yiyecek ihtiyaçları bile askeri birliklerce binalara getirilerek karşılanıyordu.

Ülkenin tek gazetesi «Devrim» on günde bir yayınlanıyordu. Ülkenin eski Ulusal Bankası harabe halinde kapalı bulunuyor ve zaten bankaya ihtiyaç duyulmuyordu. Çünkü kurtuluştan sonra para ortadan kaldırılmıştı. Şehrin tek dükkanı haftada iki kez açılıyordu ve Ulusal kütüphane bir depo haline getirilmişti.

Ülkenin diğer önemli şehirleri olan Takeo, Kampot ve Battambang'ta da durum aynıydı. Kamboçya yetkilileri «dünyanın şimdiye kadar görmediği tipte bir devlet yaratmak» niyetindeydiler. Şehirleri, parası, haberleşme ve basın sistemi olmayan bir devlet kanlı bir terörle yaratılmıştı! Yugoslav haber ajansı Tanjug'un yazdığına göre 2,5 ile 3 milyon civarında şehirli 1975'in ikinci yarısında kırlarak sürülmüşlerdi. Gene Tanjug'un yazdığına göre bu insanlar «zorla köylüleştirilmişler» ve tarımsal «komünlerde» biraraya getirilmişlerdi. Bu komünlere ait pirinç tarlalarında, kanal ve baraj inşaatlarında sabahdan geceye kadar çalıştırılıyorlardı komün mensupları. Belgrad'ta çıkan Politika gazetesinde yazdığı yazıda Dragoslav Rancic, Kamboçya'da «ticarete ve mali ilişkilere dayanmayan eşitlikçi bir kırsal kooperatif sisteminin» ülkenin sosyal ve iktisadi hayatının temel unsuru haline getirildiğini belirtiyor.

Bu «komünlerden» kaçıp Vietnam ve Tayland'a sığınan mülteciler, yaşadıkları hayatı ve çalışma koşullarını şöyle anlatıyorlar:

Önceleri bir Kamboçya devlet görevlisi olan Run Dun, Pnom Pen yetkililerinin herbiri birer temerküz kampı niteliğinde olan kooperatiflere insanları zorla üye yaptıklarını ve buralarda yaşlı genç demeden herkesi pranga mahkumları gibi çalıştırdıklarını söylüyor.

Yetkililerin Yugoslav gazetecilerine verdikleri bilgiye göre yıllık tahıl üretimi savaş öncesi dönemin % 60 ile 70'i civarında. Oysa nüfu-

sun hemen tamamı sulama ya da tarla işerinde çalıştırılıyor.

Yaen Son'un anlattıklarına göre «komün mensupları» silahlı askerlerin nezaretinde ve çok az bir yiyecek günde 13 saat çalıştırılmaktadır. «Durumdan şikayet etmeye kalkanlar derhal alınıp bilinmeyen bir yere götürülüyorlar ve kendilerinden bir daha haber çıkmıyor.»

Kamboçya yetkililerince yayınlanan resmi belgelerin hiçbirinde aydınlardan söz edilmemektedir. Yugoslav gazetecilerine göre «Aydınlar resmen mevcut değildirler.» Yeni aydınlardan yetişmesini engellemek için de ülkedeki yüksek ve orta öğrenim kurumları kapatılmış, ilk okulların sayısı da minimuma indirilmiştir.

Gene Dragoslav Rancic'in yazdığına göre Pnom Pen'deki su pompaları fabrikasında «makinalara erişmek için bir sandık üzerine çıkan» oniki yaşını bile bulmamış çocuklar çalıştırılmaktadır. Bu çocuklar günde dokuz saat çalıştıktan sonra komünlere ait bahçelerde sebze ziraatine yardım etmeye zorlanmaktadır.

Yugoslav gazetecileri, eski mühendis ve teknisyenlerin ortadan kaybolmuş olduklarını yazıyorlar. Pnom Pen'deki elektrikçi yetiştirme kurslarına katılan 150 civarındaki gence «elektrik hakkında hiç birşey bilmeyen devrimci kadrolar eğitmenlik yapıyorlar» Kompong Som limanında bir Çin gemisinde gençlere balıkçılık ve denizcilik öğreten kişi ise «38 yaşında ve hayatında ne bir denizci ne de balık görmemiş olan bir parti üyesi.»

Soykırım Politikası

Mültecilerin belirttiğine göre ezizletlere maruz kalanlar sadece Vietnam kökenliler değildir. Bunların yanısıra bir zamanlar Khmer Halk Devrimci Partisinin isteği üzerine Vietnam Demokratik Cumhuriyetinde (Yani güney Vietnamın kurtarılmasından önce) siyasi ve mesleki eğitime tabi tutulan binlerce Kamboçyalı devrimci de geniş çapta uygulanan zulmün kurbanları olmuşlardır. Vietnam gazetesi Naan Dan, Siemreap eyaletinde olaya şahit olan Soth Tanakita'dan naklederek, askerlerin 78 kişiyi bir iple birbirlerine bağlayarak ormana götürdüklerini ve onları komplo kurmakla suçlayıp birer birer kafalarını uçurarak öldürdüklerini yazdı.

Birçok kanıt Vietnam Haber Ajansının şu sözlerini doğrulamaktadır: «Kamboçya yetkilileri kendi halkına karşı da barbarca bir politika izlemektedir. Nüfusun her kesimi için Kamboçya'da hayat bir cehennemden farksızdır. Pnom Pen yönetiminin kendilerini 'devrimci' diye nitelendiren yöneticileri 'Kamboçya toplumu-nun yeniden inşa edilmesini sağlayacak' 'özel bir yol' izlediklerini iddia ediyorlar. Aslında bu 'özel yol' dar milliyetçi bir iç ve dış politikanın ortaçağ barbarlığıyla uygulanmasından başka birşey değildir.»

Tutulan bu yolun protestolara ve mukavemetlere yolaçmadığı söylenemez. Vietnam radyosunun belirttiğine göre bu barbarca rejime karşı mücadele yaygınlaşmakta, hatta ordu içinde taraftar bulmaktadır. Pnom Pen radyosu bile ülke içinde hükümete karşı ayaklanmaların bulunduğunu kabul etmek zorunda kalmış ancak «tüm isyancıların tasfiye edildiği» yalanını da ortaya atmıştı.

Maoist Talimatların Peşinde

Vietnam Dışişleri Bakanı, bir ajansın Kamboçya ile sınır çatışmalarının sebebi konusunda sorduğu soruya cevap verirken Kamboçya'nın Çin tarafından desteklendiğini söyledi. «Bu mutlak bir gerçekliktir. Elimizde inkar edilemez kanıtlar bulunmaktadır. Çin yetkilileri Kamboçya'ya yardımda bulunmakta ve destek sağlamaktadır. Bugünkü çatışmaları provoke edenler onlardır.»

Çin liderlerinin büyük güç hegenmonyacılığı sonucunda Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti ile ÇHC ilişkileri bozulmuştur. Pekin liderleri kendi yayılcı amaçlarına başka ülkeleri kullanarak varmak istiyorlar. Şimdi de saldırganlık aracı olarak kullandıkları ülke Kamboçya'dır. Pekin kendi siyasal ve askeri kavram ve planlarını bu ülkede sınamaktadır.

Mao Tse-Tung 1965'te yapılan bir Polit Büro toplantısında, Çin'in Güney Doğu Asya'yı, Güney Vietnam, Tayland, Burma, Malaysiya ve Singapur'u ele geçirmesinin tüm maliyetlere değer kadar önemli olduğunu belirtmişti. Şöyle demişti Mao, «Güney Doğu Asya gibi bir bölge, zenginlikleriyle, büyük maden kaynaklarıyla onu elde etmek için gereken masraflara değer. Çin sanayininin gelecekteki gelişimi için çok faydalı olabilir ve yapılan masrafları tamamiyle telafi ettirebilir.»

1945'de yayınlanan «Modern Çin'in Kısa Tarihi» adlı ders kitabında Çin'in «afyon savaşı» sonucunda «kaybettiği» topraklar arasında Vietnam, Laos ve Kamboçya bulunmaktadır.

Kamboçya dramının ve Kamboçya halkının çektiği acıların sorumluluğu tamamiyle Çin yayımcılarına aittir. Kamboçya, Pekin'in büyük güç hegemonyacı politikasının ve bilim dışı Mao-

«BİZE ÇOCUKLARI DA ÖLDÜRMEMİZİ SÖYLEDİLER. ONLARIN DA BÜYÜDÜKLERİ ZAMAN KAMBOÇYA'NIN DÜŞMANLARI OLACAKLARINI ANLATTILAR.»

«AMA KAMBOÇYA BİZİM SABRİMİZİ BİR ZAYIFLIK İŞRETİ OLARAK ALGILAYARAK DÜŞMANCA DAVRANIŞLARINI ARTIRDI.»

«SİLAHLI ÇATIŞMALARINI VE KAN DÖKÜLMESİNİ GECİKMEKSİZİN DURDURMAYI VE GÖRÜŞMELERE BAŞLAMAYI DİLEYEREK... VIETNAM SOSYALİST CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ, TARAFLARIN ... SINIRBOYLARINDAKİ TÜM DÜŞMANLIKLARIN SONA ERDİĞİNE DAİR BİR ORTAK BİLDİRİ YAYINLANMASINI ÖNERİR.»

ist ideolojinin kurbanı olmuştur. «Kamboçya Deneyi» tüm Hindicini halkları için acılı bir deney olmuştur. Aynı zamanda Pekin'in ideoloji ve politikasını izleyen ülkelerin karşılaştığı sonuçlar konusunda, tüm gelişmekte olan ülkelere öğretici bir ders oluşturmuştur.

Kamboçya'yı gezen gazeteciler ve diğer gözlemciler, ülkede uygulanan politikanın, Mao'nun «Kültür Devrimi» döneminin politikasını çok aşan, ama onu örnek alan bir politika olduğunda birleşmektedirler. Aydınların toplumun dışına sürülmesi, eğitim sisteminin tahrip edilmesi, yabancılara karşı nefret duygularının kamçılanması, yurtsever ve enternasyonalistlerin fiziki baskılara maruz bırakılması ve öldürülmesi, kırsal bölgelerde çalışma kamplarının kurulması ve ülkenin militer bir histeri içine sokulması «Kültür Devriminin» ve günümüz Kamboçya'sının özellikleridir.

Kamboçya ordusunun silahları sürekli ola-

rak Çin tarafından yenilenmektedir. Denilebilir ki Kamboçyanın silahları, Khmer güçleri Pnom Pen'i kuşattıkları sıradaki silahlarından çok daha üstündür şu anda. Khmer güçleri şimdi uçaklara, denizden çıkarma araçlarına ve Vietnam sınır kasabalarını Hatien'i, Chau Doc'u ve hatta Tay Ninh'i bombalayabilecek kadar uzun menzilli topçu bataryalarına sahiptir.

Esir düşen 3. Topçu tümeni kumandan yardımcısı Inh Chanh şunları söylüyor: «Liderlerimiz bana Vietnam'ın imha etmek zorunda olduğumuz bir numaralı düşmanımız olduğunu söylediler.» Manga kumandanı Qa Tran ise, «Bizi savaşa süren Çin'dir. Çünkü o Vietnam'dan nefret ediyor ve kendi yerine bizi savaştırıyor,» diyordu.

Kamboçya ordularının silah gücü ve kaynakları hakkında daha detaylı bilgiyi Fransız basın ajansının Bangkok muhabiri veriyor. «Kamboçya ordusu 30 ile 40 alaydan meydana gelmektedir. Bu alaylar son üç yıl içinde Çin tarafından hızla silahlandırılmıştır: 107 mm.'lik roket bataryaları, hızlı atış yapan 130 mm.'lik toplar, AK-47 otomatik tüfekleri, kamyonlar, petrol ve cephaneye. Mühimmat Pnom Pen yakınlarındaki Pochentong havaalanına Çin uçakları vasıtasıyla, ya da eski adı Shianukville olan Kompong Som limanına gene Çin gemileriyle gelmektedir. Ulaşan silah ve mühimmatın miktarı haftada birkaç bin tonu aşmaktadır.»

Barış ve Gelişmeye Karşı Mücadele

Hindistan'da yayınlanan «Link» isimli gazete Kamboçya'nın Neden Vietnam'ın görüşme isteklerini dikkate almadığını izah eden yazısında «mevcut durumu açıklamak için gerekli ipuçları Kamboçya hükümetinin ve Partinin kompozisyonundan çıkarılabilir... Vietnam'ın aksine, kurtuluş savaşı sırasında Kızıl Khmer'ler dış dünyadan büyük ölçüde tecrit olmuşlar ve özellikle uluslararası işçi sınıfı hareketi ile bağlarını kaybetmişlerdi. Ama Ho Şi Minh'in liderliğindeki Vietnam Komünist partisinden etkilenmiş ve bu partinin yardımlarıyla kendi ülkesinde Fransız sömürgecilerine karşı verdikleri mücadelede büyük prestij kazanmıştı.» Ama daha sonra Pekin sloganlarından etkilenen kadrolar parti yönetimine hakim oldular. Link gazetesi şöyle devam ediyor: «Kamboçya liderlerinin Maoizmden etkilenmesi şaşırtıcı olmamıştır çünkü, Kurtuluş hareketinin öncüsü olan örgüt, ileri proleter unsurları, Vietnam ve Laos partilerinin de olduğu, gibi bünyesine kazanamamıştır.»

Vietnam Dışişleri Bakanlığı «Hindicini Federasyonu Hakkındaki Gerçek» isimli dökümanda şunları belirtiyor: «Kamboçya ve Vietnam halkları arasında nefret duyguları yaratmak, sınır çalışmalarını provoke eden siyasetin ayrılmaz bir parçasıdır. Tüm bunlar, dar görüşlü milliyetçiliği yücelten uluslararası ve bölgesel işbirliğini reddeden kapalı kapıcı bir politikanın sonuçlarıdır. ...Kamboçya'nın bu dış politikasının amacı, iç siyasetinde baskıyı yoğunlaştırma, devrimcileri ve yurtseverleri tasfiye etmek ve kendi mevzilerini güçlendirmek amaçlarını taşımaktadır.»

Barış ve gelişmenin çıkarları Pnom Pen'in komşu ülkelere yönelttiği provakasyonların son bulmasını, anlaşmazlıkların barışçı yollarla giderilmesini ve tüm koşu ülkelerle iyi komşuluk ilişkilerinin kurulmasını gerektirmektedir.

(Bu yazı New Times dergisinden yararlanılarak hazırlanmıştır)

TSİP Çanakkale İl örgütü

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Çanakkale İl Örgütü kuruluş toplantısı 13 Ekim 1978 Cumartesi günü Belediye düğün salonunda yapıldı.

Çanakkale ilinde hemen hemen ilk kez düzenlenen böylesi bir toplantıya çevre ilçelerdeki partili ve parti sempatanı işçiler ve köylüler de katıldılar. Toplantı son derece olgun ve coşkulu bir hava içinde başladı ve bitti.

İşçi-emekçi haklarının yılmaz savunucusu olan ve kurulduğu günden bu yana işçi sınıfı bilimini ülkemiz şartlarına yaratıcı bir şekilde uygulamanın en görkemli örneklerini veren Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin Çanakkale emekçilerine iktidar için siyasal örgüt hedefi göstermemesi düşünülemezdi bile...

Nitekim Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Çanakkale ilinde uzunca bir süredir emekçiler içinde ön çalışmalar, kuruluş hazırlıkları yapıyordu. Kalıcı örgütlenme uğrunda sürdürülen bunca kahırlı çaba nihayet semeresini verdi. Ve geçtiğimiz yıl örgütün kuruluşu ilan edilerek, toplantı hazırlıkları o günden başlatıldı. El ilanları dağıtıldı, ilçelere haber salındı.

13 Ekim 1978 Cumartesi günü Çanakkale Belediyesi düğün salonunda duvarlar partili mücadeleyi, örgütlenme gereğini belirten bez pankartlarla donatıldı. Afişler asıldı. Bu bez pankartlar ve afişler arasında özellikle şu sloganlar dikkati çekiyordu... «Kılavuzumuz bilimsel sosyalizm, silahımız partidir», «Bağımsızlık, Demokrasi, Sosyalizm yolunda İleri», «İşçilerin Birliği Halkların Kardeşliği», «İşçi Ücretleri Kısıtlanamaz, Toplumsal Anlaşmaya Hayır», «Tüm Çalışanlara Grevli Toplu Sözleşmeli Sendika Hakkı», «İşkencecilerden, Faşist Katillerden Hesap Sorulmalıdır!», «Yılgınlığa Yer Yok, Faşizme Geçit Yok».

Toplantı saat 21.00'de İl Başkanı İlhan Uslu'nun konuşmasıyla açıldı. Konuklara «hoşgeldiniz» diyen ve onları «tüm dünyada ve Türkiye'de faşizme, emperyalizme ve her türlü gericiliğe karşı dövüşürken şehit düşen arkadaşlar anısına bir dakikalık saygı duruşuna» çağıran İlhan Uslu, Partimizin kuruluşu günden beri savunduğu şiar-

ların kısa bir özetini yaptı. «Önümüzdeki dönemde de kendi ilimizde emekçi hakları uğrunda yıllardır sürdürdüğümüz mücadeleyi, bir adım bile gerilemeksizin sürdürmeye devam edeceğiz» dedi...

Çanakkale Halkevi Folklor Ekibinin yörenin halk oyunlarından örnekler sunduğu, Partili ozan Ali Mahir'in devrimci türküler ve Parti marşları söylediği gecede Sosyalist Gençler Birliği Çanakkale Şube Başkanı da bir konuşma yaparak il örgütünün kuruluşunu selamladı ve yörede sosyalist gençliğe düşen görevleri anlattı.

Daha sonra kürsüye TSİP MYK üyesi V. Gürcan çıktı. «İl örgütünün kuruluşunun emekçi halkımızın verdiği mücadeleye bir katkı» olduğunu belirterek konuşmasına giren Gürcan son faşist saldırılardan, bu saldırıların nereden kaynaklandığından söz etti... Daha sonra sözü anti-faşist mücadeleye ve özellikle Sosyal Demokrat ağırlıklı hükümetin tutarsız icraatlarına getiren TSİP MYK üyesi, «Hükümet ve onun ağırlığını oluşturan sağ sosyal demokrat üyeleri ve CHP, İsa'ya da Musa'ya da yaranmanın gereklerini yerine getiriyorlar» dedi.

CHP ağırlıklı hükümetin iş başına geldiği günden beri yaptığı icraatların bir eleştirisini yapan Gürcan, işçi memur ayırımının kaldırılmamasından, referandum hakkının halen yasalaşmamış olmasından, devlet kademelerine tırmanan ve hergün açık açık cinayet işleyen faşist mihrakların üzerine gereği gibi gidilemediğinden söz etti. Kanatlı 78 Jandarma tatbikatının ve bu olay sonrasında İçişleri Bakanı'nın verdiği demecin niteliğini de açıklayan Veli Gürcan «sömürü ve baskının hakkından ancak ve ancak tüm ezilen ve sömürülen kitlelere öncülük eden bir partiyi yarattığımız zaman gelebiliriz» dedi. Böyle bir partinin mücadele ve örgütlenme anlayışının bilimsel bir açıklamasını yaptı. Sağlı sollu sapıtmaların Türkiye Solunda açtığı olumsuzluklara değindi ve konuklara «Sizi zafere olan inancımın selamlıyorum» diyerek kürsüden indi.

TSİP Genel Başkanı A. Kaçmaz Çanakkale İl Örgütünün kuruluş toplantısında aşağıdaki konuşmayı yaptı:

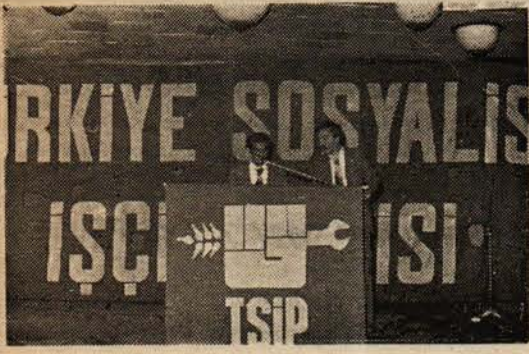
«Bugün halkımızın en acil sorunu faşist saldırganların her gün acımasızca kan dökmesinin önünün alınmasıdır. Faşist terörün yarattığı tedirginlik had safhaya varmıştır. İnsanlarımız, gözü dönmüş faşist çetelerin ardı arkası kesilmeyen cinayetlerinin ne zaman son bulacağını sormaktadırlar. Ve bu konuda tatmin edici bir cevap alamamanın, umut verici bir gelişme perspektifi görememenin endişesi içindedir.

Defalarca söyledik; faşist saldırganlık belirli merkezlerden sistemli ve planlı bir şekilde yürütülmektedir. Bu merkezlerin doğrudan üstüne varılmadıkça kan dökülmesinin önü alınmaz. Nitekim olup bitenler ne kadar haklı olduğumuzu —ne yazık ki yüzlerce masum insanın kanı pahasına— defalarca ispat etmiştir. Artık en geniş kitleler «anarşinin sorumlusu»nun MHP ve yan kuruluşları olduğunu görmekteyiz.

Böyleyken hükümet hâlâ daha neyi beklemektedir? Akıtılan bunca kan, verilen bunca kurban yetmemiş midir? Faşist saldırı mihraklarının üzerine gidilmedikçe, elebaşları tesirsiz hale getirilmedikçe, saldırganların daha da pervasızlandıkları ve halka daha fazla kan kusturdukları görülmemekte midir?

Madem ki yetkililer gerekli tedbirleri almamakta, alamamaktadırlar, saldırganlardan el aman diyen halk bu gidişe dur demelidir. İşçisi, köylüsü, orta hallisi, faşizme karşı olan, faşizmden çıkarılmayan her katman, her kişi, örgütlü bir şekilde hükümeti etkin tedbirler almaya zorlamalı, bu konuda tüm Anayasal ve demokratik haklar kullanılmalıdır. Hükümet böylece faşist saldırganlığın üstüne gidildiğinde halktan geniş destek göreceğini, aksi halde halkı yanında bulamayacağını somut olarak görüp anlamalıdır. Bu konuda Partimiz'e, demokrasi saflarında yer alan diğer partilere ve kitle örgütlerine büyük sorumluluk ve görev düşmektedir.

Bu nokta son derece önemlidir. Çünkü şimdiye değin yüzlerce, binlerce mücadele çağrısı yapılmış, antifaşist güçbirliğinin meziyetleri dile getirilmiştir. Ama somut ve toplumsal etkinliği olan çalışmalara genellikle el atılmadığından, faşizmle mücadelede hatırı sayılır, kalıcı kazanımlar edinilememiştir.

Kuruluş Toplantısı Yapıldı

Partimiz her zaman somut antifaşist eylemlerden yana olmuştur. Ama bu günün şartlarında tek bir partinin kitlelerin seferber edilmesinde yeterli olamayacağı aşikardır. Partilerin, siyasi çizgilerin biraraya gelerek derli toplu bir çalışma programı üzerinde görüşbirliğine varmaları gerekmektedir. Ne çare ki, bu konuda bir türlü üstesinden gelinemeyen olumsuzluklar ağır basmaktadır.

Böyle diye kitleleri antifaşist mücadeleye seferber edecek güçbirliği yöntemleri bir kenara mı bırakılmalıdır? Elbetteki hayır! Demokrasi yanlılarının, geniş çalışan kitlelerin günümüzdeki en önemli mücadele araçlarından olan mesleki, ve demokratik yığınsal örgütleri, hem geniş kitlelerin seferber edile-

cağımızdan endişeliyiz.

Ne ki, faşist saldırganlığın vardığı boyutlar, faşizme karşı işbirliğinin, ortak bildirilerle savuşturulamıyacağı ölçüde ciddidir. Artık Hükümet'i faşist saldırganlık mihraklarına karşı ciddi tedbirler almaya zorlayacak somut bir eylem programının yapılması şarttır. Kitle örgütlerinin ortaklaşa toplantısında saldırganlığa karşı yapılması gerekenler somut bir şekilde tesbit edilmeli ve bunlardan Hükümet'in üzerine düşenler acilen talep edilmelidir. Ve bu talep mutlaka «müeyyideli» olmalıdır. Yani Hükümet'e faşist zorbalığın önünün alınması için gerekli tedbirler önerilirken —ki bunların başlıcası faşist merkezlerin kapatılması ve elebaşlarının etkisizleştirilmesidir— bunlar

gi, faşizmden çıkarı olmayanların ezici ağırlığının desteğini ve sempatisini kazanacak tarzda hareket etmelidir. Böylesi bir politika için şartlar son derece elverişlidir. Çünkü faşist mihrakların gerçek kimlikleri en geniş kitlelerce teşhis edilmiştir ve halkın başlıca dileği «saldırganlığın son bulmasıdır».

Konuşmasının daha sonraki bölümünde Kaçmaz, Partisine ve Partililere düşen görevleri ele alarak bu konuda şunları söylemiştir.

«Partimiz hızlı bir gelişme içindedir. Şu anda 44 il dahilinde örgütlü durumdayız. Önümüzdeki kısa dönemde 50 yi aşacağız. Örgütlü olduğumuz yerler öncelikle sanayileşmiş ve dolayısıyla şehir nüfusunun baskın geldiği yöreler olduğundan nüfusun tamamına

«MC'cilerin Hışmından Kurtulmak İçin Sosyal Demokrasiye Sığınan Yığınlar Yeni Alternatifler Arıyor.»

bilmesinde hem de etkin işbirliklerin sağlanabilmesinde önemli rol oynayabilirler. Bu örgütler biraraya geldiklerinde yüzbinleri, hatta milyonları harekete geçirebilirler, onları faşist saldırganlığa karşı demokratik ve Anayasal yoldan mücadeleye seferber edebilirler.

Bu konuda şimdiye değin girişimler de olmadı değil. Duyuyoruz, yarın DİSK'in çağrısıyla 40 demokratik kitle örgütü temsilcisi biraraya gelip faşist saldırganlık karşısında izlenecek yol hakkında tutum tespit etmek amacıyla toplanacaklarmış. Biliyoruz, benzer toplantılar eskiden de bir hayli oldu. Ama bunlardan pek bir yarar alınmadı. Toplantılardan sonra yapılan, ortak bildiri yayınlamaktan öteye gitmedi. Şimdi de benzeri bir sonuçla karşılaşa-

yerine getirildiğinde kendilerine tam bir destek sağlanacağı, aksi halde Hükümet'i bu yola çekmek için her türlü demokratik ve Anayasal hakkın kullanılacağı bildirilmelidir.

Bu bildirim etkili olabilmesi için, somut bir program hazırlanmalı ve ayrıca bütün bunların makul —ne maceracı, nede savsaklayıcı— bir zamanlaması yapılmalıdır. Ayrıca kitleleri böylesi bir mücadeleye hazırlamak, en yaygın biçimde katılımlarını sağlamak, yurdun dört bir köşesini demokratik mücadelenin alanı haline getirmek için de gerekli hazırlıklar, ön çalışmalarını planlanıp programlanmalıdır. Bu noktada maceracı, provokasyona açık yollara asla itibar edilmemeli, aksi-ne en geniş kitlelerin benimseyebilece-

yakın bir bölümü içinde teşkilatlanmış sayılırız. Bu nokta Partimizin yığınsallaşmakta olduğunun açık delilidir.

Ama hemen belirteyim ki yığınsallaşma sürecimizi daha da hızlandırmak zorundayız. Çünkü önümüzde çok ciddi görevler bulunuyor. Ve bu görevleri ancak geniş yığınların benimsediği, kitlelerin sahip çıktığı bir işçi sınıfı partisi yerine getirebilir.

Kaldı ki şartlar her geçen gün daha olgunlaşmakta, yığınsallaşmak için elverişli bir ortam oluşmaktadır. Sosyal demokrasinin kurtarıcı olduğu efsanesi, hükümetteki kaçınılmaz başarısızlıklarıyla —ve buna eklenen basiretsizlikleriyle— hızla iflas etmektedir. MC cilerin hışmından kurtulmak için sosyal demokrasiye sığınan milyonlar yeni yeni aranışlar içine girmişlerdir. Onlara yol gösterecek, ışık tutacak olan devamlı sosyalist hareketin birliğini savunan, soldakilerin güçbirliği için çaba gösteren Partimiz'dir. Geniş bir sol potansiyel sosyalist hareketin bölünmüşlüğü ve dağınıklığı nedeniyle geçmişte sosyal demokrasiye yönelmek zorunda kalmıştır. Şimdi onun açmazı her geçen gün belirlendikçe ve kurtarıcı olamayacağı

(Devamı 14. Sayfada)

(Baştarafı 5. Sayfada)

birliği sloganını yaygınlaştırmak ve sendika DİSK'e katılmak isteğini Tek Gıda-İş tabanındaki ileriye açık demokratik muhalefetin başlıca ilkesi haline getirmek gerekir. Gıda -İş'in yeni yönetimi aynı zamanda bu işkolundaki mahalli sendikaları, işyeri sendikalarını silmek ve işveren tarafından kurdurulan bu geçekonu sendikalara bağlı işçileri bünyesine kazanmak göreviyle yükümlüdür.

Kemal Nebioğlu yönetimi, uzun yıllardır kendi koltuğunu koruyabilmek için idare-i mas lahatçı bir yol izlemekteydi. Kemal Nebioğlu'nun yaslandığı siyaset Türkiye'de bir fosil haline geldiğinden, Nebioğlu bu siyaset dışındaki kişilere sendikal çalışmalar için yetki vermemekteydi. Yurdun birçok yanında sosyalistlerin ya da ilericilerin Gıda-İş'e yaptığı örgütlenme ve şube açma önerileri, Nebioğlu yönetimi tarafından reddediliyordu. Eski yönetim, politize olmuş çevrelerin —sosyalistlerin— Gıda-İş için işyeri örgütlemesine, sendikaya yeni şubeler, yeni işyerleri ve yeni işçiler kazandırmasına engel olmaktaydı. Çünkü böyle yaparsa, sosyalistlerin sendikada güçleneceğinden ve yönetime geleceğinden korkmaktaydı. Bu anlayışı taşıyan yöneticiler, son yıllarda sendikanın gelişmesine ve yaygınlaşmasına bilinçli olarak set çekmişlerdir. Bu olumsuzluğun aşılması da Gıda-İş'in güçlenmesi için çok önemli olanaklar yaratacaktır.

Gıda-İş'in uzun yıllardır sürdürdüğü ataletten ve vurdumduymazlıktan kurtarılacak etkili ve yaygın bir sendikal çalışmaya girmesi, yeni yeni işyerleri kazanması ve gücünü arttırması ile önce işkolunda en güçlü sendika haline gelmesi ve giderek tek güçlü sendika olması, bu işkolundaki işçilerin sendikal birliğini sağlaması yolunda sendikanın önünde bu kongreden sonra yeni ufaklar açılmıştır. Sosyalistler ve ilericiler, sadece Gıda-İş'in değil, aynı zamanda işkolundaki tüm işçilerin birliğini sağlamak konusunda yeni görevler ve sorumluluklarla karşı karşıyadırlar.

ÇANAKKALE TOPLANTISI

(Baştarafı 13. Sayfada)

insanlarımızın kendi hayat deneyleriyle kesinleştikçe, sosyal demokrasiden de umut kesecek olan kitleler sosyalizme ve özellikle sosyalist hareketin birliğini savunan partimize yöneleceklerdir. İşte Partimiz böylesine önemli bir tarihi misyonu yüklenmek göreviyle karşı karşıyadır.

Ben Partimiz'e, Partimiz'in doğru devrimci çizgisine, Partililerimizin fedakarlığına, çalışkanlığına ve azmine güveniyorum. İşçi sınıfının, emekçi halkın iktidarı uğruna yürüttüğümüz mücadeleyi engellemeye hiçbir gücün yetmeyeceğine inanıyorum. Ve halkımızın kurtuluşunu müjdeleyecek zafer günlerinin uzak olmadığını haykırıyorum.

Yaşasın Sosyalizm!»

(Baştarafı 7. Sayfada)

dışı bırakılmış, feodallerin çok az bir toprağı ellerinden alınmıştır. İşin ilginç tarafı, Şah'ın kendi verimsiz topraklarını reform adı altında 10 yıllık bir vadeyle ve % 10 faizle topraksız köylülere satmasıdır. Şah yaptığı bu kârlı işi «toprak reformu» olarak göstermiştir.

Öt eyandan Savak'ın korkunç baskısı ve yüksek petrol gelirlerinin enflasyonu körüklemesi sınıf çelişkilerinin daha da derinleşmesinde hızlandırıcı bir rol oynamıştı.

Bugün İran'da Şah'a karşı girişilen ve bir ölçüde dağınık olan hareketin güvencesi İran işçi sınıfının öncü partisi TUDEH'tir. Tudeh, tüm ulusal güçlerin birliğini savunarak «ulusal cephe»nin oluşturulması yolunda kararlı bir mücadele sürdürüyor. TUDEH'in, cephenin kurulması sırasındaki rolü az gözükse de, yürüttüğü mücadeleyle çevresine giderek daha fazla güç toplayabilmektedir. Son eylem biçimleri Komünist güçlerin etkinliğinin arttığını göstermektedir. Ekim ayının başlarında görülen memurların işi bırakmaları ve yürüyüşler yapmaları, öte yandan bugün İran'ın en stratejik yerlerinde süren grevler örgütlü ve planlı hareketler olarak kendini belli etmektedir. Hastahane, ulaştırma, gümrük ve limanlarda sürdürülen grevler hayatı felce uğratmaktadır. Yiğınların eylemi içinde giderek politize olmaları, işçi sınıfı partisinin yıllardır anlatmaya çalıştıklarını hızla kavramalarını sağlamaktadır. Şimdi Şah'a karşı girişilen ayaklanmanın başarısı için tüm ulusal güçlerin acil olarak bir cephe oluşturmaları kendini dayatmaktadır.

KÜBA KOMÜNİST PARTİSİ MERKEZ KOMİTESİ ORGANI

GERÇEK

ÇİN LİDERLERİNİN BÜYÜK İHANETİ VE DANIŞMAN BREZİNSKİ'NİN KARANLIK ROLÜ

ÇİN LİDERLERİNİN BÜYÜK İHANETİ VE ANTI-KOMÜNİST İTTİFAKLARI

ÇİN LİDERLERİNİN ASYA, AFRIKA VE LATİN AMERİKA'NIN DEVRİMCİ VE ULUSAL KURTULUŞCU HAREKETİNE BÜYÜK İHANETİ VE YANKİ EMPERYALİZMİYLE İTTİFAKI

ilke YAYINLARI 8 TL.

Yazışma ve havale adresi: Öner Ciravoğlu Başmusahip SK. Tan Ap. 10/11 Cağaloğlu/İstanbul

Gerçek Yayınları Eğitim Dizisi

- 1 — Sosyal Sınıf Nedir ? ... 350 Krş.
- 2 — Kapitalizm Nedir? / 1 Kapitalist Toplumda Sınıflar 350 »
- 3 — Kapitalizm Nedir? / 2 Kapitalist Toplumda Sömürü 350 »
- 4 — Kapitalizm Nedir? / 3 Kapitalist Toplumda Üstyapı 350 »
- 5 — Kapitalist Toplumda Sınıf Mücadelesi 350 »
- 6 — Emperyaliziz Nedir? ... 600 »
- 7 — Felsefe Nedir? 350 »
- 8 — Diyalektik Materyalizm Nedir? 350 »
- 9 — Maksist Bilgi Teorisi Nedir? 350 »
- 10 — Faşizm Nedir? 600 »
- 11 — Ulus Nedir? 350 »
- 12 — Ulusların Kendi Kaderini Tayin Hakkı Nedir? 350 »
- 13 — Maoizm Nedir? 600 »
- 14 — Sol Revizyonizm (Goşizm) Nedir? 350 »
- 15 — Ekonomi Politik Nedir? / 1 350 »
- 16 — Ekonomi Politik Nedir? / 2 350 »
- 17 — Tarihi Materyalizm Nedir? 350 »

İsteme ve Havale Adresi:

Öner Ciravoğlu

Başmusahip Sokak Tan Apt. 10/11

Cağaloğlu-İstanbul

GERÇEK

62. SAYI ÇIKTI

Faşist Saldırıların «Tek Hedefi» Olarak TİP'i Görmek ve Göstermek Ciddi Bir Davranış Değildir

(Baştarafı 12. Sayfada)

dan katkıda bulunmadan gerçekten sol, sosyalist de olunmaz. «Sempatizan» olunur ancak. Düşünülenerle yaşanan pratik özdeşleşmelidir. Temel kural bu.

CHP'nin solunda bunca parti var, hangisini seçelim, tavrı da ciddiye alınmaz. Sol, solculuk konusunda bu denli «duyarlı» ve «ilgili» olanlar, parti diye ortaya çıkmakla parti olunamadığını elbette bilirler. İşçi sınıfının partisi olmanın ölçütleri var. Hangi partinin bu ölçütlere uygun, nitel ağırlığa sahip, ciddi, geleceği olan parti olduğunu da pekâlâ bilmektedirler. Ama CHP tutkunluğu ve avukatlığı bunu kabullenmelerine ve açıklamalarına engeldir.» (a.y.)

Alıntının birinci paragrafında söylenenler, üslûbun biraz haşin olmasına rağmen tamamıyla doğru. Ama ikinci paragrafta söylenenlerin tutarsızlıkları hemen görülüyor.

Boran'a göre solcular TİP'in işçi sınıfının gerçek partisi olduğunu «pekâlâ» biliyorlar. Ama aynı zamanda CHP'ye «tutkun»lar. Onun için soldaki bölünmüşlüğü bahane edip TİP'e destek oluyorlar. Ve bu mantıktan çıkan anlam da şu; **TİP bu yüzden gelişmiyor!**

Şimdi tasavvur edelim, öyle solcular var ki bunlar sosyalist TİP'i değil de burjuva CHP'yi destekliyorlar. Gerçekten böyle «solcu»lar olmaz mı? Elbette olur ve onlar tırnak içinde sol-

culardır. Ve bunların sosyalistleri desteklemesi zaten beklenemez. Ama bir ülkede solcuların ağırlıklı bir bölümü bir burjuva partisini sosyalist bir partiye tercih ediyorlarsa —hem de TİP G. Başkanı'nın yakınacağı ölçüde böyle yapıyorlarsa— o partinin yöneticileri şöyle dönüp bir kendilerine bakmalıdırlar. Bu ne biçim bir «işçi sınıfının bilimsel sosyalist partisi»dir ki solculara bile bir türlü sözünü geçirememekte, onları kendisini desteklemeye ikna edememektedir?

Evet, neden solcular, hem de Boran'ın görüşüne göre parti «ölçütlerine uygun» yegâne partinin TİP olduğunu bildikleri halde, TİP'i desteklememektedirler?

Neden olacak, Boran'ın yakındığı solcular gerçeği ve olup bitenleri TİP sözcülerinden çok daha iyi bildiklerinden! Solcuların yegâne sosyalist parti olarak TİP'i gördükleri, sadece Boran'ın ve TİP sözcülerinin faraziyeleri. Hem de gerçeğe en ufak ilintisi olmayan bir faraziye. Zaten Boran bu noktayı kendisi de dile getirmiş. Söz konusu «Yürüyüş» başyazısından yaptığımız alıntıda Boran solcuların görüşlerini değerlendirirken, onların «Birleşmek efendim. birleşmek» dediklerini ifade ediyordu. İşte TİP sözcülerinin kavrayamadığı, fakat solcuların daha iyi bildikleri gerçek, meselenin püf noktası burası. Boran bile burada, **solcuların meseleyi BİRLEŞME olarak gördüklerini** dile getir-

mek zorunda kalıyor! Evet, doğru olan da bu. Solcular, TİP yöneticileri onları ne şekilde değerlendirirse değerlendirsin, büyük çoğunlukla içtenlikle sosyalist birlikten yanalar. Ve bu birliğin de TİP'de somutlanacağına **inanmıyorlar**, inansalardı, çoktan TİP'i desteklerlerdi.

Sadece solcular değil, sol potansiyel TİP'i desteklerdi. Ama TİP'in kitlelerden aldığı destek ortada: 1963'ün TİP'i 30 milyonluk Türkiye'de 9 ilde 35 000'in üzerinde oy almış, 1977'nin 40 küsur milyonluk Türkiye'sinde yeni TİP. Türkiye'nin yarısında 60 bini zor geçiyor!

Evet, ne «benden başka sosyalist yok» iddiaları, ne solculardan yakınmak, ne de faşistlerin sadece TİP'i hedefledikleri yolundaki varsayımlar çözüm değil. Biraz da halkın, sosyalizme sempati duyan kitlelerin, sosyalizm uğruna mücadele vermeye yatkın işçilerin ve birlikçi gelişmeleri yürekten destekleyecek solcuların eğilimlerine ve isteklerine kulak vermek lâzım! Sosyalistler kitlelerden hâlâ daha yeterince destek alamıyorlarsa, bu nedenle de örgütlü sosyalist hareket toplumsal muhalefetin öncülüğünü yeterince yerine getiremiyorsa, bunda herhalde sosyalistlerin de bir sorumluluk payı olmalıdır. Ve sosyalistler kitlelerin güvenini kazanacak bir olumluluğa yönelmelidirler. Meksika'daki sosyalistlerden daha az akıllı ya da daha az halkının çıkarını düşünür olmak için hiç mazeretimiz olamaz!

**TSİP:
«Siyasi
Partilere
Baskın
Yapmak
Bağışlanmaz
Bir
Suçtur»**

«Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Başkanlık Kurulu üyesi Aydoğan Gezer, Vatan Partisi'nin polis tarafından aranması üzerine verdiği demeçte şunları söylemiştir:

«Solda yer alan bir partinin emniyet kuvvetleri tarafından aranması demokrasi açısından bağışlanmaz bir olumsuzluktur. Partiler ister solda yer alsın, ister sağda, faşist olmamak şartıyla Anayasa'nın himayesi altındadır. Anayasa'nın 56. madesi:

«Siyasi partiler ister iktidarda ister muhalefette olsunlar, demokratik siyasi hayatın vazgeçilmez unsurlarıdır».

diyerek, bu noktayı kesin hükme bağlamıştır.

Demokrasinin inkarı ve yokedilmesi demek olan faşizme ve bunun politikasını güden faşist partilere Anayasa'nın izin vermediği, bu madde de son derece açıktır. Böyleyken, faşist olduğu,

her dediğiyle ve yaptığıyla sabit olan MHP'nin görmezden gelinmesi, buna karşı, solda yer alan bir partiye baskı yapılması, demokrasi açısından vahim bir hatadır.

Üstelik, Anayasa'nın aynı maddesi siyasi partilerin «serbestçe faaliyette bulunmalarını» da garanti altına almıştır. Oysa Vatan Partisi Genel Merkezinin aranması apaçık bir baskıdır. Bu şekilde, söz konusu partinin serbestçe faaliyette bulunması engellenmiş ve Anayasa'ya ters düşülmüştür. Anayasa ile bağdaşmayan uygulamaların ise zaten kısıtlı olan demokrasiye çok daha zarar vereceği açıktır.

Olay demokrasi açısından üzücü, Hükümet'in faşizme karşı ciddi mücadeleyi savsaklarken, solcuların «peşinden koşmakta» olduğunu göstermesi açısından endişe vericidir. Üstelik, bu sefer hedeflenen bir partidir. Tüm demokrasi yanlıları bu olaya tepki göstermeli, partilerin siyasi hayatta Anayasa ile belirlenen saygınlıklarının ayaklar altına alınması önlenmelidir.»

İşçi Sağlığı Sorunları Tartışıldı

Türk Tabipler Birliği adına, İstanbul Tabip Odası tarafından düzenlenen 1. Ulusal İşçi Sağlığı Kongresi 19 Ekim günü İstanbul'da başladı. İş kazalarının yaygın olduğu, yaşama ve çalışma koşulları bakımından çalışanların pek çok sorunla karşı karşıya bulunduğu ülkemizde, işçi sağlığı sorunlarına ciddi çözümler getirmek, en azından sorunların tartışma alanına sokulmasıyla mevcut sosyal güvenlik mekanizmalarını işlerlik kazanmaya zorlamak bakımından yararlı olacağı umulan Kongre'ye çeşitli örgüt ve kuruluşlar katılmışlar, görüşlerini açıklamışlar ve tebliğler sunmuşlardır.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin işçi sağlığı sorunlarına ve iş kazalarına ilişkin kapsamlı bir tebliğ sunduğu Kongre'ye, Uluslararası çalışma örgütü Türkiye temsilcisi Leo Mannaert de katılmış ve bir konuşma yapmıştır. Mannaert'in konuşması özetle şöyledir:

«... Bildiğiniz gibi, işçi sağlığı ve güvenliğini geliştirmek ve çalışma koşullarını düzeltmek Uluslararası Çalışma Örgütü'nün en önemli görevleri arasındadır. Uluslararası Çalışma Örgütü'nün başlıca çalışmaları şunlardır:

- Uluslararası Sözleşmeler ve Tavsiyeler oluşturarak uluslararası standartları saptamak;
- Gelişmekte olan ülkelere teknik işbirliği sağlamak;
- Sosyal ve çalışma konularında araştırmalar yapmak.

Uluslararası Çalışma Örgütü'nün 1919 yılında çıkarmış olduğu ilk altı Sözleşmenin çoğunluğu çalışanların, özellikle kadın ve çocuk işçilerin korunmasına yöneliktir. Bazı Sözleşmeler çok teknik konuları içermektedir (örneğin, 1921 yılında onaylanan Beyaz Kurşunun Kullanılışı ile ilgili Sözleşme, veya 1971'de onaylanan Benzenol Sözleşmesi); bazıları da daha genel konuları kapsamaktadır — 1977 yılında onaylanan Çalışma Çevresi ile ilgili Sözleşme (Hava Kirliliği, Gürültü ve Titreşim) veya 1979'da onaylanması beklenen «Doklarda İşçi Sağlığı ve Güvenliği Uygulamalarına İlişkin Yasa» Sözleşmesi gibi. Bugüne dek 150 kadar Sözleşme kabul edilmiş ve Türkiye bunlardan 27'sini onaylamıştır. Sözleşmeler,

çalışma çevresinin korunmasına yönelik yasaların çıkarılması için hükümetleri ve işçi ve işveren kuruluşlarını teşvik eder ve onlara örnek olur.

Teknik işbirliği alanında, Uluslararası Çalışma Örgütü, istihdam olanaklarını artırmak, sevk ve idare ve mesleki eğitimi sağlamak, iş idaresi ve iş müfettişliği hizmetleri oluşturmada ülkelere yardım eder; ayrıca, işçi sağlığı ve güvenliği ve çalışma koşulları ile ilgili çalışmalarında hükümetlerle işbirliği yapar. Örgütü ile birlikte, daha sağlıklı ve güvenliği ve çalışma koşulları ile ilgili çalışmalarında hükümetlere yardımcı olmaktadır. Türkiye'de de 10 yıla yakın bir süre Çalışma Bakanlığı ve İSGUM'le birlikte çalıştık ve çalışmalarını daha etkinleştirmesi için önümüzdeki yıllarda yine İSGUM'le birlikte çalışmayı umuyoruz.

Araştırma alanında, geçen yıl yeni ve ilginç bir girişimde bulunuldu. Tehlikeli madde ve ürünler ve tehlikeli durumlarla ilgili bir «Erken Uyarı» sistemi kuruldu. Bu sistem aracıyla, tüm dünyada hükümetler ve kuruluşlar beklenmeyen tehlikelere karşı diğerlerini uyabilecekler. «Uluslararası İşçi Sağlığı ve Güvenliği Tehlikelere Karşı Uyarı Sistemi» adı verilen bu yöntem halen poliüretan köpük, akrilonitril ve tahıl silolarına ilişkin tehlikelere karşı hükümetleri uyarmıştır ve bunların arasında Türk hükümeti de bulunmaktadır.

İşçi Sağlığı ve güvenliği konusundaki çalışmalarımızın tüm yönlerinde doktorlar çok önemli rol oynamaktadır. Tehlikelerin tanımlanması ve önlenmesini ve bunların verebilecekleri zararların giderilmesini en etkili biçimde sağlayacak olanlar doktor ve mühendislerdir. Ayrıca, çalışma çevresinin daha sağlıklı duruma getirilmesi için gereken yasaların çıkarılması ve koşulların sağlanmasında hükümetlere en iyi şekilde yardımcı olanlar da yine onlardır.

Tüm bunları bizi Uluslararası Çalışma Örgütü'nün işçi sağlığı ve güvenliği ve çalışma koşulları ile ilgilenmesindeki ana nedene getirmektedir: Çalışma çevresi ve çalışma koşullarına ilişkin sorunların ihmal edilmesi sandığımızdan daha yakın bir gelecekte toplumsal düzende huzursuzluk ve kargaşalıklara yol açabilecek ve durum bugün alabileceğimiz koruyucu olumlu önlemlerden çok daha pahalıya mal olacaktır. Bunu sizin mesleki dilinizle ifade etmek istersek, önleyici tıp, tedavi edici tıptan daha iyidir.»

Toplantıda DİSK adına konuşan Rıza Gü-

ven özetle şunları söyledi:

«... İşçi sağlığı ve iş güvenliği sorunu bugün işçi sınıfının mücadele gündeminin en önemli sorunlarından biridir. Bilimsel ve teknolojik gelişmeler ile birlikte sorunun önemi her geçen gün biraz daha artmaktadır.

Bugün dünyada yalnız sanayide yılda 50 milyon iş kazası olmakta, yaklaşık 100.000 kişi ölmekte, iş kazaları sonucu milyonlarca işçi sakat kalmaktadır. Her yıl insan sağlığı üzerinde bırakacağı etkinin ne olduğu araştırılmayan binlerce kimyasal madde piyasaya sürülmektedir. Çok sayıda kimyasal madde işçilerde başağrısından kansere kadar çeşitli hastalıklara yol açmaktadır. Kesin olarak kansere yol açtığı belirtilen kimyasal maddelerin sayısı 150'yi bulmuştur.

Öte yandan çalışma koşulları, çalışmanın aşırı hızlı olduğu, gece çalışması, vardiyalı çalışmalar zihinsel gerginlikten delirmelere kadar çeşitli hastalıklara yol açmaktadır.

Türkiye'de çalışabilir nüfusun onda birinin kapsamına girebildiği Sosyal Sigortalar Kurumunun, gerçekleri yansıtmayan rakamlarına göre bile son beş yıl içinde Türkiye'de 924.317 iş kazası, 1.531 meslek hastalığı olayı gerçekleşmiş, bu olaylarda 5.588 işçi ölmüş, 14.702 işçi sürekli işgöremez duruma gelmiştir.

SSK'nun kurulduğu 1946 yılından bu yana ise gerçekleri yansıtmayan rakamlara göre 2 milyon 750 bin iş kazası olmuş 66 bin işçi sakat kalmıştır. 20 bine yakın işçi ölmüştür.

Bu istatistiklere göre Türkiye'deki ölümcül iş kazalarının tekrarlanma oranı, sözcüleri kömür madenciliğinde ABD'ye göre 9, İngiltere'ye göre 10, Yugoslavya'ya göre ise 14 misli fazladır.

«... Üyesi olduğumuz Uluslararası Çalışma Örgütü ve Dünya Sağlık Örgütü'nün ilkelerine göre işçi sağlığı ve iş güvenliği sorunu tüm çalışanların bedensel, ruhsal ve toplumsal yönden en iyi duruma getirilmesi ve bu durumun korunması, işyerindeki koşulların, çevrenin ve üretilen malların getirdiği sağlığa aykırı sonuçların temelinden yok edilmesi, işçilerin bedensel ve ruhsal gereksinimlerine uygun bir ortam yaratılması sorunudur.

Üretim araçlarının özel mülkiyetine ve işçilerin sömürülmesi ilkesine dayanan kapitalist toplumda işçi sağlığı ve iş güvenliği konusunda kapitalist sınıf ile işçi sınıfı arasında «doğal bir çıkarbirliği» yoktur, gerçek anlamda bir çıkar çatışması vardır. «Kâr, daha fazla kâr en fazla kâr» peşinde koşan kapitalist sınıf için işçilerin sağlığının önemi yoktur. Onlar için işçi sağlığı ve iş güvenliği, artan bir maliyetler sorunudur. Bu anlamda azınlığın kârı ile çoğunluğun sağlığı çelişmektedir.

«... Bugün ülkemizde varolan yasa, tüzük ve yönetmelikler işçi sağlığı ve iş güvenliği konusunda yetersiz kalmaktadır. Hiç bir yaptırım gücü olmayan kurullar, uygulanmayan yasa maddeleri ve tüzükler ile bu sorun çözümlenemez.

«... İşçi sağlığı ve iş güvenliği gerçek anlamda siyasi bir sorundur, bir düzen sorunudur. İşçi sağlığı en genel anlamıyla üretimin toplumsal niteliği ile üretim araçlarının özel mülkiyeti arasındaki çelişkinin ortadan kalkacağı SOSYALİST bir düzende çözümlenecektir. Ama yine de bu düzende yapacağımız çok iş vardır.

Sendikalar ücretlerin, satın alma gücünü yükseltmek, daha fazla yıllık izin, daha kısa çalışma haftası için mücadele ederlerken işçi sağlığı ve iş güvenliği sorununu mücadelelerinin odak noktası yapma durumundadırlar.

İşçi sınıfı «iş cinayetleri» olarak adlandırdığım iş kazalarını, daha fazla kâr yolunda akıtılan kanları durdurmak için yoğun bir mücadeleye girişecektir.»

kitle

Sahibi: Mehmet Yazırlı — Sorumlu Müdür: Yusuf H. Çebi — Yönetim Yeri Başmüshap Sokak Tan Ap. No: 10/11 Cağaloğlu - İSTANBUL — Abone bedeli: 6 Aylık 175 TL., 1 Yıllık: 350 TL. yurt dışı iki katıdır. AVRUPA TEMSİLCİLİĞİ, Nilgün Doğançay — 6300 Giessen 1 Postfach: 5322 Federal ALMANYA — Banka No: Nilgün Doğançay, Deutsche Bank Konto-Nr: 020 - 1640 Giessen — Basıldığı yer: Doğan Basımevi — Dizgi: Evren Matbaası — Son Baskı T.: 23.10.1978